

KUOPIO

Käyttösuunnitelma 2026

**Kaupunkirakennelautakunnan alainen
toiminta**



Sisällysluettelo

Kaupunkirakennelautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelma	2
Johdanto.....	2
Kaupunkirakennelautakunnan alainen toiminta	3
Vastuualueiden toiminnan painopisteet.....	8
Kaupunkisuunnittelupalvelut.....	8
Kaupunkitekniikan palvelut	12
Maaomaisuuden hallintapalvelut.....	13
Toimintaympäristö ja sen muutokset	13
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	15
Toimintaympäristö ja sen muutokset	15
Strategiset kaupunkikehityshankkeet	16
Tavoitteet ja toimenpiteet	17
Valtuustoon nähden sitovat mittarit	21
Tuloslaskelmat.....	22
Talousarvion sitovuus	32
Investoinnit.....	34
Henkilöstösuunnitelma	45

Kaupunkirakennelautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelma

Johdanto

Talousarvion käyttösuunnitelman tarkoitus

Talousarvion käyttösuunnitelmalla tarkoitetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää toiminta- ja taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisempaa toiminnallista ja taloudellista selvitystä tehtävistä ja määrärahoista. Käyttösuunnitelmilla toimet jaotetaan määrärahat ja tuloarviot vastuualueille sekä asettavat tarkennetut tavoitteet tuotettaville palveluille. Investointimäärärahat jaetaan eri hankkeille ja kohteille tarpeen mukaan.

Talousarvion käyttösuunnitelman laatimisen velvoite

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Valtuuston hyväksyttyä talousarvion kaupunginhallitus, jaostot ja lautakunnat päättävät talousarvion käyttösuunnitelmista eli tarkistavat talousarvioesityksiinsä sisältyneet alustavat esitykset käyttösuunnitelmiksi. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan toimielinten on laadittava talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat talous- ja omistajaohjaus sekä strategia ja viestintä -vastuualueiden laatimassa aikataulussa.

Kaupunginhallitus hyväksyy Tilapalvelujen käyttösuunnitelman huhtikuussa 2026. Samassa yhteydessä annetaan jaostojen ja lautakuntien hyväksymät käyttösuunnitelmat kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Kaupunkirakennelautakunnan alainen toiminta

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupunkirakennelautakunnan alainen toiminta (kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka, maaomaisuuden hallinta, ympäristö- ja rakennusvalvonta –vastuualueet sekä strategiset kaupunkikehityshankkeet) toteuttaa merkittävältä osin kaupungin kasvu- ja kilpailukykystrategian tavoitteita infrastruktuurin, tonttitarjonnan, liikennejärjestelmän sekä kaupunkiympäristön toimivuuden ja laadun osalta. Toiminta vaikuttaa merkittävästi kaupungin vetovoimaisuuteen ja asiakastytyväisyyteen. Kaupunkistrategian tavoitteiden toteutuminen edellyttää kysyntää vastaavaa, riittävää ja monipuolista asunto- ja yritystonttivarantoa. Kaupungin tavoite täydennysrakentamisen lisäämisestä nykyistä kaupunkirakennetta tiivistämällä edellyttää onnistuakseen hyvää avointa vuorovaikutusta ja osallistamista.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki on tullut voimaan 1.1.2024. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (Ryhti) kokoaa kuntien ja valtion viranomaisten tietojärjestelmissä olevat alueidenkäytön ja rakentamisen tiedot yhteen. Kuntien tulee toimittaa kaavatiedot kansallisessa kaavatietomallimuodossa rakennetun ympäristön tietojärjestelmään viimeistään 1.1.2029 alkaen.

Korjattu rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Rakentamisluvan käsittelyaikatakuu, rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta sekä tietomallimuotoinen rakentamislupa tulevat voimaan 1.1.2026 alkaen.

Alueidenkäytön lainsäädännön uudistus etenee kahdessa vaiheessa. Uusi alueidenkäyttölaki sisältää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja kaavoitusjärjestelmää koskevat säännökset. Tavoitteena on, että hallitus voi antaa lakiesityksen eduskunnalle keväätuntokaudella 2026.

Kaavojen toteuttamisen ja katujen kunnossapidon säädösten uudistus sisältää maankäyttö- ja rakennuslain kuntien maapolitiikkaa, tonttijakoa, katuja ja muita yleisiä alueita, kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista, maan luovuttamista ja lunastamista, hulevesiä, yleiskaavan ja asemakaavan toteuttamisesta johtuvaa korvausta sekä kehittämisalueita koskevat säännökset. Tavoitteena on, että hallitus voi antaa lakiesityksen eduskunnalle vuoden 2026 aikana.

Ympäristöalan lainsäädännön, strategioiden ja ohjelmien jatkuvat muutokset sekä uusi tutkimustieto vaikuttavat ympäristönsuojelupalvelujen toimintaan.

Kuopion sisällä on kasvavia ja kehittyviä alueita ja keskuksia sekä taantuvia alueita. Kuopion keskeisen kaupunkialueen ja maaseutualueiden väestökehitys on kulkenut eri suuntiin aikavälillä 2010–2023. Kaupunkialueen väkiluku on kasvanut aikavälillä yli 14 000 asukkaalla, mikä tarkoittaa noin 17,5 % kasvua. Maaseutualueiden väestömäärä on laskenut yli 3000 asukkaalla, mikä tarkoittaa noin 10,6 % vähentymistä. Kuopion väestörakenne noudattaa valtakunnallista trendiä, eli väestö vanhenee ja ikääntyneiden määrä kasvaa. Tämä vaikuttaa taloudelliseen huoltosuhteeseen ja palveluiden suunnitteluun.

Taloudellinen matalasuhdanne, valtion rahoituksen väheneminen sekä kaupungin talouden tasapainotusohjelma vaikuttavat kaupunkiympäristön toimintaympäristöön. Matalasuhdanne on pudottanut asuntotuotannon edeltävien vuosien 1200 asunnon tasolta noin 300-600 asuntoon. Taloudellisen epävarmuuden myötä asuntotuotannon määrän ennustaminen tulevalle viisivuotiskaudelle on erittäin vaikeaa. Rakentamisen matalasuhdanne vaikuttaa myös rakennusvalvonnan ja maaomaisuuden hallintapalvelujen toimintaan.

Kuopion tavoitteena on jo pitkään ollut vahva asuntotuotanto ja hyvät tonttireservit. Kerrostalotonttien varanto on valmistuneissa ja valmistelussa olevien kaavojen kautta hyvällä tasolla. Kysynnän ennustetaan jatkuvan maltillisena myös vuonna 2026. Viimeiset omakotitontit Hiltulanlahdesta tulevat haettavaksi vuonna 2026. Tämän jälkeen pientalojen painopiste siirtyy täydennysrakentamiseen kaavoitettaville alueille.

Elinkeinoalueiden lisäämiseen on kuluvana vuonna panostettu merkittävästi. Kaupunkisuunnittelussa on vireillä useita uusia yritysalueiden kaavahankkeita. Vuodelle 2026 luovutettavaksi kaavailtu Pienen Neulamäen uusi yritysalue ei toistaiseksi etene ja tämän korvaamiseksi on suunniteltu olemassa olevien yritystonttien rakennettavuuden parantamista esirakentamisen kautta. Yritystonttien osalta kysyntää on varsinkin suuriin teollisuustontteihin, joihin

rakentamista tulisi pinta-alan nähdessä kohtalaisen vähän. Tällaiseen kysyntään vastataan käynnissä olevissa Matkuk-
sen ja Hiltulanlahden asemakaavahankkeissa.

Kaupungin talouden tasapainotusohjelma on tuonut esille kaupunkisuunnittelun merkityksen kaupungin elinvoiman
ja yritystoiminnan edellytysten luomisessa.

Viisaan liikkumisen tukeminen sekä taloudellisesti tehokkaan joukkoliikenteen toimintaedellytysten luominen on yksi
kaupunkiympäristön toimialan keskeisimpiä läpileikkaavia teemoja, joka näkyy suunnittelun kaikilla tasoilla. Myös kä-
velyn ja pyöräilyn edistäminen on keskiössä.

Kaupungin maanhankinnassa on viime vuosina onnistuttu hyvin, jonka myötä raakamaavaranto on hyvällä tasolla.
Tätä maapoliittista linjaa jatketaan, koska etenkin suuret elinkeinohankkeet kuluttavat varantoa nopeasti. Valtakun-
nan tasolla lainsäädäntöön kaavaillaan muutoksia, joiden seurauksena kunnan vahva ja hyvissä ajoin hankittu maan-
omistus muodostuu entistä tärkeämmäksi.

Kaupungin metsien hoidossa ja käytössä korostuvat metsien kestävä talouskäyttö, virkistyskäyttö, luonnon monimuo-
toisuus ja hiilinieluista huolehtiminen. Metsien seurantajärjestelmällä seurataan kaupungin metsien hoidon ja käytön
kokonaiskestävyyttä. Metsien seurantajärjestelmään kerättävällä tiedolla saadaan tuloksia mm. metsien monimuotoi-
suuden ja puuston kehittymisestä pitkällä aikavälillä.

Luonnon monimuotoisuusohjelman yhtenä tavoitteena on lisätä kaupungin metsien suojelupinta-alan määrä kymme-
neen prosenttiin. Tavoitteena on myös lisätä lehtipuuston, lahopuuston ja vanhojen metsien määrää. Metsien hoitoon
laaditulla urakoitsijoille suunnatulla ohjeistuksella parannetaan käytännön työssä metsäluonnon monimuotoisuutta
mm. lehti- ja lahopuustoa lisäämällä. Lisääntyvien luonnonsuojelualueiden ja metsien monimuotoisuuden positiivisen
kehityksen parantamiseksi on tärkeää pitää hakkuusuunnite kestäväällä tasolla. Kestäväällä hakkuusuunnitteella turva-
taan myös metsien hiilinielut pitkällä aikavälillä.

Maarakentamisessa hyödynnetään jo varsin laajasti maamassoja, myös aikaisemmin jätteeksi luokiteltuja betoneja ja
tuhkia. Maarakentamisen synnyttämää hiilijalanjälkeä selvitetään kustannuslaskentaohjelmien avulla.

Ilmastonmuutos synnyttää uusia ja kasvavia haasteita kaupunkisuunnittelulle. Maankäytön ja liikkumisen suunnitte-
lussa on pyrittävä kestäviin, päästöjä vähentäviin ratkaisuihin sekä varauduttava ilmaston lämpenemiseen ja sään ääri-
ilmiöihin. Tähän liittyen tulvariskialueet ja hulevesien hallinta otetaan toiminnassa entistä paremmin huomioon.

Viranomaisyhteistyön lisäämiseksi ja laajentamiseksi Kuopio on vetänyt 16 kunnan yhteistä Kestävät viranomaispal-
velut 2030-hanketta, jonka tulosten perusteella toimenpiteiden suunnittelu alkaa vuoden 2026 aikana. Tavoitteena on
riskien pienentäminen sekä kustannussäästöt pitkällä aikavälillä. Ympäristöterveydenhuollossa selvittää vaihtoehtoi-
sia tapoja järjestää pieneläinpäivystys kohtuuhintaisesti. Yhtenä vaihtoehtona tarkastellaan siirtymistä ostopalve-
luista omaan palvelutuotantoon. Muutoksen taustalla on eläinlääkintähuoltolain uudistuksen vaatimukset, säästöpai-
neet sekä palvelun saatavuuden varmistaminen tulevaisuudessa. Muutos vaatii toteutuakseen alueen kuntien yhteisen
tahtotilan.

Kunnallisen jätehuollon toimintaympäristöön tuo merkittävää epävarmuutta hankintalakiin ja jätelainsäädäntöön val-
misteilla olevat muutokset. Muutokset voivat edellyttää toiminnan uudelleenorganisointia, mutta muutosten mitta-
kaava on vielä epäselvä. Mikäli lakimuutokset eivät muuta merkittävästi toimintakenttää, kunnallinen jäteyhtiö edis-
tää fuusiota toisen kunnallisen jäteyhtiön kanssa.

Ulkoisten häiriötekijöiden riskit toimintaympäristössä ovat kasvaneet.

Asukkaiden osallistumiseen etsitään uusia muotoja mm. digitalisaation mukanaan tuomilla uusilla mahdollisuuksilla.
Tulevaisuuden toimintaympäristöä analysoitaessa suoritetaan digitaalisten mahdollisuuksien arviointi ja mahdollisim-
man monipuolinen hyödyntäminen osana toiminnan kehittämistä. Mahdollisuuksia avaavat myös kannustavat älyk-
kät järjestelmät, mm. tietomallinnuksen käyttö suunnittelusta toteutukseen ja eri älyjärjestelmien datan hyödyntä-
minen mm. kaupunkisuunnittelussa. Digitaalisuus tuo muutoksia myös infran hallintaan. Kun infrakohteen kunto hal-
litaan, kunnossapito- ja saneeraushankkeiden priorisointi on helpompaa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkiympäristön tieto- ja toiminnanohjausjärjestelmä uudistetaan osin tietojärjestelmää koskevan lain sanelemana ja osin alan teknisen kehityksen vuoksi. Hankkeen tavoitteena on korvata nykyiset erilliset järjestelmät kokonaisjärjestelmällä, joka perustuu paikkatietoon. Kokonaisjärjestelmän hankinta toteutetaan vuoden 2026 aikana.

Talouden tasapainotusohjelman myötä kaupunkisuunnittelun tavoitteissa korostuvat kaupungin elinvoiman ja elinkeinotoiminnan edistäminen. Strategisen maankäytönsuunnittelun painopisteitä vuonna 2026 ovat elinkeinotoiminnan sekä maaseutualueiden ja -taajamien kehittymisen edistäminen. Tavoitteena on käynnistää koko Kuopion aluetta koskeva strateginen yleiskaava, joka ohjaa tarkempaa kaavoitusta sekä eri alueilla käytettäviä suunnittelun työkaluja. Lisäksi tavoitteena on saada valmiiksi useita maaseutualueen osayleiskaavoja.

Asemakaavoituksen painopisteinä ovat elinkeinokaavoitus, täydennysrakentaminen ja kaupungin omien kiinteistöjen kehittäminen. Elinkeinokaavoituksella vastataan akuuttiin yritystonttitarpeeseen. Elinkeinokaavoituksen osalta vuonna 2025 käynnistyneitä Rasinmäkeen, Hiltulanlahteen, Sorsasaloon, Hepomäkeen ja Matkukseen sijoittuvia laajoja asemakaavahankkeita jatketaan vuonna 2026. Joukkoliikenteen runkolinjojen varrella vauhditetaan täydennysrakentamista selvityksellä ja siihen pohjautuvilla asemakaavatyöillä. Kaupungin kiinteistöjen kaavoituksella tuetaan kaupungin omien kiinteistöjen kehittämistä mm. Kasarmialueella, Puijonlaaksossa ja Savilahdessa. Keskustan kaupallista elinvoimaa ja elävyyttä edistetään torin länsireunan asemakaavan muutoksella ja torin ympäristön ja Puijonkadun suunnittelulla. Matkailua edistetään Tahkon yleissuunnittelulla sekä Tahkon keskustan itäosan asemakaavatyöillä.

Kuopion asuntotuotantoon on tapahtumassa pientä elpymistä, jolloin asuntotuotanto nousee arviolta noin 550 asuntoon. Kuopion tavoitteena on, että asuntotuotannon taso nousisi vähitellen Kuopion MAL-tavoitteeseen, joka on 1000 asuntoa/vuosi. Kuopiolla on paljon kerrostalojen valmista kaavavarantoa, ja tästä suurin osa Savilahdessa sekä Lehtorinteen ja Kivilammen alueilla. Asuntotuotannon merkittävin alue lähivuosina on Savilahti. Pientalojen kaavavaranto on vähenemässä, minkä vuoksi kaavoitusohjelmassa on painotettu pientalojen kaavoitusta. Tällä hetkellä rivi- ja omakotitalojen tontteja on pääasiassa Hiltulanlahdessa ja Kivilammen alueella muutamien vuosien tarpeisiin.

Vuonna 2026 palveluverkostosuunnittelua jatketaan suunnitelmasta tehtävän päätöksen pohjalta. Palvelujen tarveselvityksiä, hankesuunnitelmia ja tulevien vuosien ohjelmointia edistetään. Palveluverkostosuunnittelu on dynaamista vuosittain tapahtuvaa suunnittelua, joka pohjautuu Kuopion omiin alueittaisiin väestöennusteisiin. Kuopion viimeisin väestöennuste laadittiin vuonna 2024 ja se hyväksyttiin suunnittelun perusteeksi tammikuussa 2025. Vaikeasti ennustettavan asuntotuotannon vuoksi Kuopion väestöennuste tullaan tarkistamaan syksyllä 2026.

Joukkoliikenteen matkustajamäärän kasvu on jatkunut 3 % vuosivauhdilla vuonna 2025, ja kasvun oletetaan jatkuvan. Joukkoliikenteen runkolinjastolla aloitetaan liikenne kesäkuussa 2026. Sitä ennen viimeistellään runkolinjojen aikataulusuunnitelmat sekä runkolinjojen edellyttämät infrastruktuuritoimenpiteet. Uuden liikennöintisopimuksen myötä Kuopion ja Siilinjärven liikenteisiin saadaan kesäkuusta 2026 alkaen noin 30 sähköbussia lisää nykyiseen verrattuna, minkä jälkeen koko kaupunkiliikenne liikennöidään puhtaalla (uusiutuvalla biodieselillä) tai päästöttömällä (sähkö) kalustolla. Samassa yhteydessä pystytään parantamaan myös matkustusmukavuutta, kun nykyistä kalustoa suurempien teliautojen määrä lisääntyy ja kaluston varustelutaso paranee.

Kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito vievät eteenpäin mallipohjaisuutta, joka mahdollistaa suunnitelmien visualisoinnin ja muodostaa perustan infrarakenteiden toteutukselle ja laadunvarmistukselle sekä myös ylläpidon digitalisoinnille. MAL-hankkeita edistetään suunnittelemalla kaupunkivetoisesti Kellolahdentien eritasoliittymän ja Sisustajantien katujärjestelyjä ja osallistumalla Itä-Suomen elinvoimakeskuksen vetämään valtatie 5:n Puijonkadun rampin suunnitteluun.

Infran rakentaminen jatkuu keskeisillä kaupunkikehitysalueilla kuten Savilahti, Mölymäki ja Hiltulanlahti. Savilahden alueella pääpaino on Neulaniementiellä ja Vanhan Varikon alueella. Merkittäviä kohteita ovat myös Saaristokadun ja Tehdaskadun ympäristössä tehtävät kadunrakennustyöt sekä Leväsentien peruskorjaus. Vehmersalmen taajamassa toteutetaan katu-, tie- ja vesihuoltoinfran perusparannus yhteistyössä Kuopion Vesi Oy:n ja Itä-Suomen elinvoimakeskuksen kanssa. Puijon alueella keskeistä on vesijohtolinjan rakentaminen välillä Niuvan uimaranta- Puijon urheilualue. Jatkossa järvivesilinjaa käytetään lumetukseen juomavesilinjan sijasta.

Kunnossapidon osalta on huomioitava, että kunnossapidettävät alueet laajenevat vuosittain kaupungin kasvun myötä. Kunnossapidettävien alueiden hallinta edellyttää omaisuudenhallintajärjestelmän ja urakoiden yhteensopivuutta. Omaisuuden hallintaa varten tarvitaan järjestelmä, jonka avulla määritellään kunnossapidon työtehtävät. Kunnossapidon tasoa tarkastellaan edelleen, erityisesti alueurakoita kilpailutettaessa. Vieraslajien torjuntaa jatketaan samalla kun torjuttavia lajeja tulee lisää. Vuonna 2026 kilpailutetaan Nilsin ja Vehmersalmen alueurakat.

Korjauspäällystysten määrärahat suunnitellaan säilytettävän entisen tasoisina. Vaikka katujen korjausvelan kasvu jatkuu, tällä toimenpiteellä pyritään pitämään korjausvelan kasvu kohtuullisella tasolla. Kaupunkilaisille tämä näkyy päällystevaurioina erityisesti talven jälkeen.

Metsänmyyntitaso pysyy vuonna 2026 samalla tasolla vuoteen 2025 verrattuna. Vuotuinen hakkuumäärä on noin 42 000 kuutiota. Puutavara myydään markkinatilanteen mukaan toimitus- ja pystykaupalla. Kauppamuotojen painotus vaihtelee puukauppamuodon kannattavuuden mukaan. Tällä hetkellä tukkipuu myydään pääasiassa pystykaupalla ja kuitupuu toimituskaupalla.

Ympäristöterveydenhuollossa painopisteinä ovat tietoperusteinen valvonta, osaamisen vahvistaminen ja ylläpito sekä varautuminen sisältäen toiminnan häiriötilanteissa ja viranomaisyhteistyön.

Ympäristönsuojelussa vesihuoltolain uudistuksen voimaantulo vuoden 2026 alusta aiheuttaa toimintamallien uudistamista ja uusia velvollisuuksia. Eläinsuojien määräaikaistarkastuksissa on edelleen sumaa, mikä aiheutuu tarkastusvälin tihentämisestä kahdeksasta vuodesta viiteen vuoteen.

Ilmastonmuutoksen sopeutumisohjelma laaditaan 2026 ja sen toimeenpano käynnistetään. Ilmastobudjetoitua laajennetaan koskemaan myös konserniyhtiöitä. Luonnonsuojeluohjelma vahvistetaan ja sen toimeenpano aloitetaan sekä toteutetaan aktiivisesti luonnonhoito- ja ennallistamistoimia. Haitallisten vieraslajien torjunnassa lisätään tietoa ja yhteistyötä.

Jätehuollon viranomaispalveluissa painopisteinä ovat jätehuoltoviranomaisten yhteistyön lisääminen sekä jätevesilietteen jätehuollon seurannan laajentaminen.

Digitaalisia palveluja kehitetään ja 3D-kaupunkimallin käyttöä suunnittelussa ja asukkaiden vuorovaikutuksessa jatketaan. Maaseututajien tonttien markkinointia pyritään edistämään digitaalisten palveluiden avulla.

Työhyvinvoinnin näkökulmasta suositetaan monipaikkaista työskentelykulttuuria.

Valmistellaan ja viedään eteenpäin Kuopio Plus -kaupunkikehityshanketta, jossa toteutetaan kaupungin ydinalueen kokonaisvaltaista kehittämistä. Hankkeen kehittämisohjelma tuodaan päätöksäntekijöiden ja käynnistetään siihen kytkeytyvä ulkopuolisesti rahoitettu ilmastokestävän kaupunkikehittämisen hanke.

Henkilöstösuunnittelu

Kaupunkiympäristön toimialalla on tehty henkilöstösuunnitelma useammalle vuodelle eteenpäin ja suunnitelmaa tarkennetaan vuosittain. Lähivuosina henkilöstöstä huomattava määrä on eläköitymässä. Suunnitelman pohjaksi on käyty keskusteluja yksiköissä tuotettavista välttämättömistä palveluista ja niistä, joita voidaan vähentää. Palveluista on tunnistettu ydintehtävät, joiden tuottaminen ja resurssit on pystyttävä varmistamaan. Lisäksi tehtävien jakoa yksiköiden välillä on mietitty uudelleen ja resursseja kohdennetaan strategisesti tärkeisiin palveluihin. Tehtäväkuvia laajennetaan ja virkanimikkeitä muutetaan vastaamaan paremmin tarvetta vastaaviksi.

Kaupunkiympäristön henkilöstössä on vaihtuvuutta eläköitymisten vuoksi. Tämä vaatii paljon perehdyttämistä ja opimista työyhteisöltä. Henkilöstösuunnittelu keskittyy tehtäväkuvien uudelleenjärjestelyn suunnitteluun ja toteuttamiseen sisäisin järjestelyin sekä uusien tehtäväkuvien kirkastamiseen ja tiimityöskentelymallin kehittämiseen.

Mikäli Kuopion kaupunki päättää ottaa eläinlääkintähuollon palveluiden järjestämisen omaksi toiminnaksi pieneläinten hoidon ja päivystyksen osalta, kaupungille on palkattava ensin vastaava eläinlääkäri valmistelevaan praktiikkaa ja myöhemmin lisää eläinlääkäreitä sekä eläinten hoitajia. Tätä on alettava valmistelevaan vuoden 2026 aikana.

Hankintaosaamisen merkitys on kasvanut. Kustannusseurantaan ja toiminnan taloudellisuuteen panostetaan entistä enemmän. Koulutusta tarvitaan myös lainsäädännössä tapahtuvien muutosten myötä. Sähköisten palveluiden käyttöönoton laajentaminen vaatii edelleen palveluprosessien uudelleen tarkastelua ja henkilöstön perehdyttämistä uusiin toimintatapoihin. Jatkuvasti kasvavat kunnossapitoalueet sekä monipuolinen ja laajentuva rakentamistoiminta asettavat haasteita henkilöstön osaamiselle. Oman kouluttautumisen lisäksi yksiköt tarvitsevat asiantuntija-apua ja tietoa hyvistä käytännöistä, jotta digitaalisuus kehittyisi. Erityisiä tarpeita on edelleen esim. omaisuudenhallinnassa (tietomalli-paikkatieto-ketjussa), digipalvelujen asiakaslähtöisessä kehittämisessä ja palvelupolkujen sujuvoittamisessa.

Osaavan työvoiman saatavuus jatkuu tulevaisuudessakin haasteellisena, joten nykyisestä henkilöstöstä ja sen osaamisesta pidetään hyvää huolta. Henkilöstön kouluttamisesta huolehditaan kannustamalla osallistumaan sekä sisäiseen että ulkoiseen ammatilliseen täydennyskoulutukseen, ammattiryhmäkohtaisiin tapaamisiin ja yhteydenpitoon. Ammatillista kehitystä ja ajankohtaisia asioita seurataan verkostoitumalla valtakunnallisesti. Henkilöresurssien lisäksi tarvitaan jatkuvasti asiantuntijapalveluita ostopalveluna.

Henkilöstön monitaitoisuutta edistetään ja tuetaan monipaikkaista työskentelykulttuuria. Vuorovaikutustaidot, tiedonkulku ja kokonaisvaltainen ympäristöosaaminen korostuvat. Näiden taitojen ylläpitäminen ja hyödyntäminen edellyttävät työssä jaksamiseen panostamista mm. koulutuksen ja työhyvinvoinnin osalta. Ammatillisella tasolla tapahtuvaa uudistumista ja ajankohtaisia ilmiöitä seurataan verkostoitumalla valtakunnallisesti.

Kaupunkiympäristön toimiala tarjoaa harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille edistääkseen tulevaisuuden työvoiman saatavuutta

Vaikutukset lapsiin ja nuoriin, ympäristöön ja yrityksiin

Kaupunkiympäristön toimialan toimenpiteet leikkipaikkaverkoston ylläpitämisessä ja kehittämisessä tukevat erityisesti lasten ja nuorten, mutta myös kaikenikäisten aktiivista toimintaa. Myös ulkoilu- ja virkistyspaikkojen sekä liikuntapaikkojen rakentaminen edistävät innostavaa arjen toimintaa.

Resurssiviisas Kuopio -ohjelman toteuttaminen, luonnon monimuotoisuusohjelma, kävelyn ja pyöräilyn edistäminen sekä materiaalien kierrätys infrasuunnittelussa ja rakentamisessa ovat esimerkkejä ympäristöön vaikuttavista toimenpiteistä.

Yritystonttitarjonnasta huolehtiminen, investoinnit sekä urakoiden monipuoliset toteutusmuodot niin rakentamisessa kuin kunnossapidossa parantavat erityisesti paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä. Tonttitarjonnan kautta luodaan edellytykset yritysten toimipaikkojen sijoittumiselle. Tonttitarjonta mahdollistaa rakentamisen ja sen piirissä työskentelevien yritysten toiminnan. Yritysten tarjoamien harjoittelupaikkojen avulla nuoret pääsevät työelämään ja saavat oppia alan tehtävistä.

Pitkään jatkuessaan omakotitonttien niukka luovutusmäärä aiheuttaa lapsiperheille soveltuvien asuntojen osalta pulaa ja hintojen nousua. Näin käy varsinkin, jos vaihtoehtoisia kohteita esimerkiksi rivitalojen muodossa ei rivitalotonttien vähyyden takia voida rakentaa.

Ulkoinen karttapalvelu tarjoaa paikkatietoa, jota sekä kuntalaiset että yritykset hyödyntävät. Karttapalvelusta on saatavissa laajasti tietoa rakennetusta ympäristöstä sekä ympäristönsuojelualueista.

Lupa- ja valvontapalveluissa yritysmuonteinen asiakaspalvelu on keskeistä. Hyvää ympäristöä luodaan ja siitä huolehditaan myös lapsia ja nuoria, heidän terveyttään ja hyvinvointiaan ajatellen.

Vastuualueiden toiminnan painopisteet

Kaupunkisuunnittelupalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Alueiden käytön ja rakentamisen lainsäädäntö uudistuu.

Vuonna 2018 alulle pantu Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus vaikuttaa merkittäväällä tavalla kaupunkisuunnittelun toimintaan. Muutosten soveltaminen käytäntöön sitoo kaupunkisuunnittelun resursseja, koska kunnille tulee uusia velvoitteita ja koska lain soveltaminen edellyttää uusia käytäntöjä. Lain tulkinnasta on osin eriäviä näkemyksiä, ja oikeuskäytäntöä ei vielä ole.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki on tullut voimaan 1.1.2024. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (Ryhti) kokoaa kuntien ja valtion viranomaisten tietojärjestelmissä olevat alueidenkäytön ja rakentamisen tiedot yhteen. Kuntien tulee toimittaa kaavatiedot kansallisessa kaavatietomallimuodossa rakennetun ympäristön tietojärjestelmään viimeistään 1.1.2029 alkaen.

Korjattu rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Rakentamisluvan käsittelyaikatakuu, rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta sekä tietomallimuotoinen rakentamislupa tulivat voimaan 1.1.2026 alkaen.

Uusi alueidenkäyttölaki sisältää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja kaavoitusjärjestelmää koskevat säännökset. Tavoitteena on, että hallitus voi antaa lakiesityksen eduskunnalle kevätestuntokaudella 2026.

Asuntomarkkinatilanne on muuttunut merkittävästi viime vuosina ja tilanteen elpymisen näkymät ovat edelleen melko varovaiset. Asumisoikeusasuntojen rakentaminen on loppumassa, ja viimeinen Kuopioon sijoittuva asumisoikeuskohde on valmistumassa vuonna 2026. Samaan aikaan valtion korkotuella rakennettavien asuntojen rahoitusvaltuudet ovat vähentyneet merkittävästi. Tämä tarkoittaa, että tulevana vuosina uusia valtion tuettuja vuokratalokohteita on aiempaa vaikeampi saada Kuopioon ja suurin osa uusista vuokrakohteista tullaan rakentamaan vapaarahoitteisina. Uudiskohteiden rakentaminen tulee tulevaisuudessa jakaantumaan lähes yksinomaan omistustaloihin ja vapaarahoitteisiin vuokrataloihin.

Kaavojen toteuttamisen ja katujen kunnossapidon säädösten uudistus sisältää maankäyttö- ja rakennuslain kuntien maapolitiikkaa, tonttijakoa, katuja ja muita yleisiä alueita, kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista, maan luovuttamista ja lunastamista, hulevesiä, yleiskaavan ja asemakaavan toteuttamisesta johtuvaa korvausta sekä kehittämisalueita koskevat säännökset. Tavoitteena on, että hallitus voi antaa lakiesityksen eduskunnalle vuoden 2026 aikana.

Kuopion kehitys, väestö ja työpaikat

Kuopio kasvaa ja kehittyy. Väestö on kasvanut viime vuodet vahvasti ja vuonna 2025 kasvu oli vajaat 1000 asukasta. Kuopion väestönkasvu perustuu muuttovoittoon ja siirtolaisuuteen. Todennäköisesti vallitseva suhdannetilanne vaikuttaa väestönkasvuun ja tulomuuttoon, ja samaan aikaan työmarkkinatilanne on kaupungissa heikentynyt. Jonkin verran myös maahanmuuttajat siirtyvät Kuopiosta etenkin pääkaupunkiseudulle ja eri puolille Suomea paremman työllistymisen ja sukulaisuussuhteiden vuoksi.

Kuopion sisällä on kasvavia ja kehittyviä alueita ja keskuksia sekä taantuvia alueita. Kuopion keskeisen kaupunkialueen ja maaseutualueiden väestökehitys on kulkenut eri suuntiin aikavälillä 2010-2023 tarkasteltuna. Kaupunkialueen väkiluku on kasvanut aikavälillä yli 14 000 asukkaalla, mikä tarkoittaa n. 17,5 % kasvua. Maaseutualueiden väestömäärä on laskenut yli 3000 asukkaalla, mikä tarkoittaa n. 10,6 % vähentymistä aikavälillä. Kuopion väestörakenne noudattaa valtakunnallista trendiä, eli väestö vanhenee ja ikääntyneiden määrä kasvaa, mikä vaikuttaa taloudelliseen huoltosuhteeseen ja palveluiden suunnitteluun.

Työpaikkamäärä on kasvanut yhteensä noin 7 % aikavälillä 2017-2022. Yritystontteja on tarjolla kysyntään nähden riittämättömästi ja tonttitarjontaa on tarve monipuolistaa maanhankinnan ja asemakaavoituksen avulla. Teollisuus-,

varasto-, liike- ja toimistorakennusten (TK) tonttien kysyntä on suurin ja näitä alueita tulisi saada tonttivarantoon riittävästi.

Taloudellinen toimintaympäristö

Taloudellinen matalasuhdanne, valtion rahoituksen väheneminen sekä kaupungin talouden tasapainotusohjelma vaikuttavat monella tapaa kaupunkisuunnittelun toimintaympäristöön. Matalasuhdanne on pudottanut asuntotuotannon edeltävien vuosien noin 1200 asunnosta noin 300 asunnon tasolle vuonna 2025. Taloudellisen epävarmuuden vuoksi asuntotuotannon määrän ennustaminen tulevalle viisivuotiskaudelle on erittäin vaikeaa.

Valtion rahoituksen väheneminen, linja-autoliikenteen kustannusindeksin kehitys ja palveluliikenteen (PALI) järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueelta kaupungille ovat viime vuosina nostaneet joukkoliikenteen kustannustasoa.

Kaupungin talouden tasapainotusohjelma on tuonut esille kaupunkisuunnittelun merkityksen kaupungin elinvoiman ja yritystoiminnan edellytysten luomisessa.

Ilmastonmuutos ja luontokato

Ilmastonmuutos synnyttää uusia ja kasvavia haasteita kaupunkisuunnittelulle. Maankäytön ja liikkumisen suunnittelussa on pyrittävä kestäviin, päästöjä vähentäviin ratkaisuihin sekä varauduttava ilmaston lämpenemiseen ja sään ääri-ilmiöihin.

Ihmissen toiminta heikentää luonnonympäristöjen laatua ja pirstoo niitä entistä pienemmiksi. Väestön kasvaessa ihminen valtaa lisää tilaa, jota tarvitaan maatalouteen, metsätalouteen ja kasvavan kaupungin rakentamiseen. Vastapainoksi tarvitaan suojelualueita estämään lajien elinympäristöjen katoamista ja pirstaloitumista, ja lisäksi tarvitaan toimia luonnon tilan parantamiseksi myös muilla alueilla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Talouden tasapainotusohjelman myötä kaupunkisuunnittelun tavoitteissa korostuu kaupungin elinvoiman ja elinkeinotoiminnan edistäminen.

Kaupunkiympäristön tieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän uudistus

Kaupunkiympäristön tieto- ja toiminnanohjausjärjestelmä uudistetaan osin tietojärjestelmää koskevan lain sanelemana ja osin alan teknisen kehityksen vuoksi. Hankkeen tavoitteena on korvata nykyiset erilliset järjestelmät kokonaisjärjestelmällä, joka perustuu paikkatietoon. Kokonaisjärjestelmän hankinta toteutetaan vuoden 2026 aikana, ja siitä aiheutuu merkittäviä kustannuksia lähivuosille. Hankinnan arvioidaan maksavan itsensä takaisin vanhojen järjestelmien poistumisen ja toiminnan tehostumisen myötä.

Strateginen maankäyttö

Strateginen maankäyttö -yksikkö vastaa maankäytön ja liikenteen strategisen tason suunnittelusta, yleiskaavoituksesta ja maaseutualueiden suunnittelusta. Yksikkö valvoo kaupungin etua kansallisissa ja seudullisissa maankäyttö- ja liikenneasioissa ja osallistuu valtion ja seudun välisen MAL-sopimuksen valmisteluun.

Vuonna 2026 toiminnan painopisteitä ovat elinkeinotoiminnan edistäminen strategisen maankäytön suunnittelun ja liikennejärjestelmäsuunnittelun kautta, strategian ja ohjelmien mukaisten kestävyystavoitteiden toteuttaminen sekä maaseutualueiden ja -taajamien rakentamisen ohjauksen kehittäminen. Vuonna 2026 käynnistyy koko Kuopion alueella koskeva yleiskaava, joka ohjaa sekä asemakaavoitusta ja muuta tarkempaa suunnittelua erityisesti Kuopion keskustaajaman asemakaavoitetuilla ja asemakaavoitettavilla alueilla, että strategisemmin kaikkia maaseutualueita, mm. tarkempaa kylien osayleiskaavoitusta.

Valmisteilla olevat osayleiskaavat etenevät. Kelloniemen osayleiskaava on tarkoitus hyväksyä vuoden 2026 aikana. Maaseututaajamista Nilsiän keskustan osayleiskaava on myös tarkoitus saada hyväksyttyä vuoden 2026 aikana. Maaseutualueen rakentamisen mahdollisuuksia edistetään Suovu-Palosen sekä Kurkimäki-Vehmasmäki-Pellesmäki osayleiskaavoilla, jotka ovat suoraan hajakentämaasta ohjaavia yleiskaavoja. Tuulivoimayleiskaavoista Junnunmäen ja Vornankorven tuulivoimayleiskaavat jatkuvat myös vuonna 2026.

Asemakaavoitus

Asemakaavoituksen painopisteinä ovat viime vuoden tapaan elinkeinokaavoitus, täydennysrakentaminen, kaupungin omien kiinteistöjen kehittäminen ja ydinkeskustan elinvoiman vahvistaminen. Elinkeinokaavoituksella vastataan akuuttiin yritystonttitarpeeseen. Elinkeinokaavoituksen osalta vuonna 2025 käynnistyneitä Rasinmäkeen, Hiltulanlahteen, Sorsasaloon, Hepomäkeen ja Matkukseen sijoittuvia laajoja asemakaavahankkeita jatketaan suunnitellusti vuonna 2026. Lisäksi käynnistetään mm. uusi Mustakorven asemakaavatyö.

Joukkoliikenteen runkolinjojen varrella vauhditetaan täydennysrakentamista selvityksellä ja siihen pohjautuvilla asemakaavatyöillä. Erityisenä tavoitteena on monipuolistaa kerrostalovaltaisia alueita pientaloilla. Ensimmäisessä vaiheessa keskitytään Kelloniemen ja Neulamäen väliselle alueelle runkolinjan 4 varrelle.

Kaupungin kiinteistöjen kaavoituksella tuetaan kaupungin omien kiinteistöjen kehittämistä mm. Kasarmialueella, Puijonlaaksossa ja Savilahdessa. Keskustan kaupallista elinvoimaa ja elävyyttä edistetään torin länsireunan asemakaavan muutoksella ja torin ympäristön ja Puijonkadun suunnittelulla. Matkailua edistetään Tahkon yleissuunnittelulla sekä Tahkon keskustan itäosan asemakaavatyöllä.

Asuminen ja palveluverkkosuunnittelu

Kuopion asuntorakentaminen on edelleen hyvin vähäistä. Vuonna 2025 Kuopioon valmistui 310 uutta asuntoa, ja vuonna 2026 asuntotuotannon ennustetaan nousevan noin 550 asuntoon. Tavoitteena on, että asuntotuotannon taso nousisi vähitellen korkeammaksi kohti Kuopion MAL-tavoitetta, joka on 1000 asuntoa/vuosi.

Vanhan varikon alue on Savilahdessa merkittävin asuntotuotannon alue lähivuosina. Tällä alueella asuntotuotanto on käynnistynyt hyvin hitaasti, ja parhaillaan rakenteilla on toinen asumisoikeustalo alueelle. Kuopiolle on paljon kerrostalojen valmista kaavavarantoa, ja tästä suurin osa Savilahdessa sekä Lehtorinteen ja Kivilammen alueilla. Lehtorinne on Saaristokaupungin viimeinen uusien asuntojen kaava-alue Lehtoniemessä ja Kivilampi on noin 500 asukkaan uusi alue Leväsellä Rauhalahden leirintäalueen vieressä.

Kuopion pientalojen kaavareservi on vähenemässä. Tällä hetkellä rivi- ja omakotitalojen tontteja on vielä Hiltulanlahdessa muutamien vuosien tarpeisiin. Lisäksi Kivilammen alueella on muutamia rivitalotontteja kerrostalojonttien ohessa. Kuopion yksi tärkeimmistä tulevien vuosien painopisteistä on pientalotonttien kaavoittaminen vanhoille asuntoalueille täydennysrakentamisena. Vuosina 2026-2027 Hiltulanlahdesta luovutetaan viimeiset omakotitalotontit, jonka jälkeen uusia tontteja luovutetaan vanhoilta alueilta täydennysrakentamisen kaavojen valmistumisen mukaan.

Vuonna 2026 palveluverkkosuunnittelua jatketaan suunnitelmasta tehdyn valtuuston päätöksen 16.2.2026 pohjalta. Palveluverkkosuunnittelu on dynaamista vuosittain tapahtuvaa suunnittelua, joka pohjautuu Kuopion omiin alueittaisiin väestöennusteisiin. Kuopion viimeisin väestöennuste laadittiin vuonna 2024 ja tämä ennuste tullaan tarkistamaan vuonna 2026 vaikeasti ennustettavan asuntotuotannon vuoksi.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen matkustajamäärän kasvu on jatkunut 3 % vuosivauhdilla vuonna 2025, ja kasvun oletetaan jatkuvan. Joukkoliikenteen runkolinjastolla aloitetaan kesäkuussa 2026. Sitä ennen viimeistellään runkolinjojen aikataulusuunnitelmat sekä runkolinjojen edellyttämät infrastruktuuritoimenpiteet ml. uudet pysäkit ja kääntöpaikat. Uuden liikennöintisopimuksen myötä Kuopion ja Siilinjärven liikenteisiin saadaan kesäkuusta 2026 alkaen noin 30 sähköbussia lisää nykyiseen verrattuna, minkä jälkeen koko kaupunkiliikenne liikennöidään puhtaalla (uusiutuvalla biodieselillä) tai päästöttömällä (sähkö) kalustolla. Samassa yhteydessä pystytään parantamaan myös matkustusmukavuutta, kun nykyistä kalustoa suurempien teliautojen määrä lisääntyy ja kaluston varustelutaso paranee.

Joukkoliikenneinfraa parannetaan esteettömyys huomioiden ja matkaketjuja kehitetään mm. pyöräpysäköintijärjestelyin ja kaupunkipyörien avulla. Lipputuotteita kehitetään ja niiden monikäyttöisyyttä tehostetaan. Asiakastytyvyyden mittaamista asiakastytyvyysskyselyjen avulla jatketaan. Keväästä 2018 alkaen joukkoliikenne on saanut erinomaiset arvosanat toiminnastaan.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteen kehittämistä jatketaan joukkoliikenne 2035-ohjelman, runkolinjastoselvityksen sekä MAL-sopimuksen pohjalta. Joukkoliikenteen tarjonnan lisääminen, digitalisaation kehittäminen ja siirtyminen ympäristöystävällisempiin käyttövoimiin ohjaavat kehittämistyötä. Uusista asunnoista vähintään 80 % ja uudesta elinkeinorakentamisesta 60 % (k-m2) ohjataan vahvan joukkoliikenneverkon palvelualueelle. Mm. pysäköintitoituksella ja täydennysrakentamisella vahvan joukkoliikenneverkon alueelle tuetaan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Uudet työpaikat ja palvelut sijoitetaan runkolinjojen varrelle tai joukkoliikenteen solmukohtiin. Joukkoliikenteen matkustajamäärien voimakas kasvu edellyttää jatkuvaa panostusta joukkoliikenteen kehittämiseen linjattujen tavoitteiden pohjalta.

Vuonna 2026 aloittavat runkolinjat tulevat myös lisäämään kustannuksia, kun palvelutaso paranee. Runkolinjojen odotetaan kasvattavan joukkoliikenteen suosiota vähitellen, minkä vuoksi alkuvaiheessa kustannusten subventiotarve on suurempi. Joukkoliikenteen suosion kasvu kompensoi osaltaan kustannusten nousua.

Kaupunki päätti ottaa palveluliikenteen (Pali) osaksi joukkoliikenneyksikön toimintaa vuoden 2024 alusta. Vuoden 2025 kilpailutuksen ja liikennöintipäivien vähentämisen myötä Palin liikennöinti- ja yhdistelykustannukset pienenevät merkittävästi.

Kaupunkitekniikan palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Johtamisjärjestelmän muutosten ei arvioida heijastuvan merkittävästi kaupunkitekniikan vastuualueelle, jossa jatketaan kaupungin kehittämistyötä sisäisten ja kaupunkikonsernin muiden toimijoiden kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Suunnittelu ja rakentaminen

Infrarakentamisen keskeisiä kohteita vuonna 2026 ovat Saaristokadun -Tehdaskadun- Teollisuuskadun ympäristössä tehtävät kadunrakennustyöt ja Leväsäntien peruskorjauksen aloittaminen ja peruskorjauksen suunnittelun jatkaminen välillä Sammallahdentie - Rauhalahdentie.

Vehmersalmen taajamassa toteutetaan katu-, tie- ja vesihuoltoinfran perusparannus yhteistyössä Kuopion Vesi Oy:n ja Itä-Suomen elinvoimakeskusten kanssa. Elinkeinoitoiminnan toimintaedellytyksiä parannetaan Matkuksentien ja Hakekadun peruskorjauksella ja yritystonttien esirakentamisella. Tahkon keskustan alueella tehdään matkailuympäristön infran parannustöitä Tahkontorilla.

MAL-hankkeita edistetään suunnittelemalla kaupunkivetoisesti Kellolahdentien eritasoliittymän ja Sisustajantien katuja järjestelyjä ja osallistumalla Itä-Suomen elinvoimakeskusten vetämään valtatie 5:n Puijonkadun rampin suunnitteluun. Myös Hiltulanlahden eritasoliittymän ympäristön MAL-hanke etenee.

Itkonniemen ja Neulamäen täydennysrakentamisalueiden suunnittelua jatketaan. Moottoritien ylittävän Puijonkadun siltaremontin valmistuttua suunnittelupöydällä on Karjalankadun sillat moottoritien ja Puijonlaaksontien yli. Hulevesiohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä viedään käytäntöön.

Kunnossapidon osalta on huomioitava, että kunnossapidettävät alueet laajenevat vuosittain kaupungin kasvun myötä. Kunnossapidettävien alueiden hallinta edellyttää omaisuudenhallintajärjestelmän ja urakoiden yhteensopivuutta. Omaisuuden hallintaa varten tarvitaan järjestelmä, jonka avulla määritellään kunnossapidon työtehtävät. Tämän lisäksi selvitetään järjestelmää, joka kertoo kunnossapidon tilannekuvasta.

Kunnossapidon tasoa tarkastellaan edelleen, erityisesti alueurakoita kilpailutettaessa. Vieraslajien torjuntaa jatketaan samalla kun torjuttavia lajeja tulee lisää. Vuonna 2026 kilpailutetaan Nilsin ja Vehmersalmen alueurakat.

Kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito vievät eteenpäin mallipohjaisuutta, joka mahdollistaa suunnitelmien visualisoinnin ja muodostaa perustan infrarakenteiden toteutukselle ja laadunvarmistukselle sekä myös ylläpidon digitalisoinnille.

Maaomaisuuden hallintapalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin kasvun ja kehityksen tavoitteet vaikuttavat merkittävästi maaomaisuuden hallintapalvelujen tulevien vuosien toimintaan. Kuopion tavoitteena on jo pitkään ollut vahva asuntotuotanto ja hyvät tonttireservit. Kerrostalotonttien varanto on valmistuneissa ja valmistelussa olevien kaavojen kautta hyvällä tasolla. Kysynnän ennustetaan jatkuvan maltillisena myös vuonna 2026. Viimeinen laajempi erä omakotitontteja Hiltulanlahdesta tulee haettavaksi vuonna 2026. Luovutuksessa on noin 30 omakotitonttia ja joitakin rivitalotontteja. Tämän jälkeen pientalojen painopiste siirtyy täydennysrakentamiseen kaavoitettaville alueille, joista ensimmäisenä asemakaavoitusohjelmassa on Neulamäki. Rivitalotonttien kysyntä on ollut maltillista viime vuodet. Tonttivarantoa on Saaristokaupungissa, Hiltulanlahdessa ja Kivilammella. Kysyntää kohdistuu jonkin verran pieniin rivitalotontteihin, joita tonttivarannossa on vähän.

Elinkeinoalueiden lisäämiseen on panostettu kuluvana vuonna merkittävästi. Kaupunkisuunnittelussa on vireillä useita uusia yritysalueiden kaavahankkeita. Vuodelle 2026 luovutettavaksi kaavailtu Pienen Neulamäen uusi yritysalue ei toistaiseksi etene kaavan kumoutumisen takia. Tämän korvaamiseksi on kuluvana vuonna suunniteltu olemassa olevien yritystonttien rakennettavuuden parantamista esirakentamisen kautta. Kaupungin maanhankintaa on suunnattu tuleviin yritysalueisiin mm. Hiltulanlahteen, josta on hankittu maata. Maanhankintatyötä jatketaan. Yritystonttien osalta kysyntää on varsinkin suuriin teollisuustontteihin, joihin rakentamista tulisi pinta-alaan nähden mahdollisesti vähän. Tällaiseen kysyntään vastataan käynnissä olevissa Matkuksen ja Hiltulanlahden asemakaavahankkeissa.

Kaupungin maanhankinnassa on viime vuosina onnistuttu hyvin, jonka myötä raakamaavaranto on hyvällä tasolla. Tätä maapoliittista linjaa tulee jatkaa. Valtakunnan tasolla lainsäädäntöön kaavillaan muutoksia, joiden seurauksena kunnan vahva ja hyvissä ajoin hankittu maanomistus muodostuu entistä tärkeämmäksi. Maanhankintaa jatketaan siten vuosittain noin 2,5 M€ vuositasolla.

Maaomaisuudesta saatavat tulot ovat merkittävässä roolissa kaupungin / kaupunkiympäristön toimialan tulonmuodostuksessa. Kaupungin tonttien pääluovutusmuotona on vuokraus, joka tuottaa vakaata ja kasvavaa tuloa vuosittain. Viime vuosina vuokratulojen kasvu on ollut noin 0,5–1 M€ vuosittain. Ennusteiden mukaan elinkustannusindeksin pisteluvun kehitys on maltillista vuonna 2025. Maanvuokratulojen ennakoidaan kasvavan vuoden 2025 talousarvion mukaisesta noin 25,3 miljoonasta eurosta noin 26 miljoonaan euroon. Myyntivoittotavoitteen noin 5,5 M€ saavuttaminen edellyttää ennakoimattomien yritys- tai kerrostalotonttikauppojen toteutumista esimerkiksi vuokratonttien omaksi ostamisen muodossa. Maankäyttösopimusten tulotavoitteen 4,0 M€ saavuttaminen edellyttää asemakaavahankkeiden viiveetöntä etenemistä hyväksymiskäsittelyyn ja neuvotteluissa onnistumista. Taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi on tuloarvio tehty optimistisesti ja menoarviosta on jouduttu tinkimään.

Kaupungin metsien hoidossa ja käytössä korostuvat metsien kestävä talouskäyttö, virkistyskäyttö, luonnon monimuotoisuus ja hiilinieluista huolehtiminen. Metsien seurantajärjestelmällä seurataan kaupungin metsien hoidon ja käytön kokonaiskestävyyttä. Metsien seurantajärjestelmään kerättävällä tiedolla saadaan tuloksia mm. metsien monimuotoisuuden ja puuston kehittämisestä pitkällä aikavälillä.

Luonnon monimuotoisuusohjelman yhtenä tavoitteena on lisätä kaupungin metsien suojelupinta-alan määrä kymmeen prosenttiin. Lisäksi tavoitteena on lisätä lehtipuuston, lahoppuuston ja vanhojen metsien määrää. Metsien hoitoon laaditulla urakoitsijoille suunnatulla ohjeistuksella parannetaan käytännön työssä metsäluonnon monimuotoisuutta mm. lehti- ja lahoppuustoa lisäämällä.

Lisääntyvien luonnonsuojelualueiden ja metsien monimuotoisuuden positiivisen kehityksen parantamiseksi on tärkeää pitää hakkuusuunnite kestävällä tasolla. Kestävällä hakkuusuunnitteella turvataan myös metsien hiilinielut pitkällä aikavälillä. Metsien hyvän hoidon seurauksena metsien puuston kasvu koko metsäalueella on noin 69 000 m³ vuodessa. Aktiivisen metsänkäsitteilyn piirissä olevien metsien vuotuinen kasvu on noin 49 000 m³ vuodessa. Metsien kestävällä käytöllä ja oikea-aikaisella metsienhoidolla ylläpidetään hyvää puuston kasvua ja pystytään entistä paremmin ottamaan huomioon kaupungin metsien suojelu, virkistyskäyttö ja luonnon monimuotoisuusarvot sekä metsien hiilinielutavoitteet.

Kuopion kaupunki on ilmoittanut olevansa ”Hyvän elämän pääkaupunki” ja kaupungin strategisena tavoitteena on aktiivisuuteen innostava arki. Yhtenä keskeisenä tekijänä em. tavoitteen saavuttamisessa on toimivat retkeilyn ja virkistyskäytön palvelut sekä niiden käyttöön kannustaminen. Ulkoilu ja retkeily ovat parasta mahdollista toimintaa ihmisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpidossa. Ulkoilu- ja virkistyspalveluita parannetaan uusimalla Pölhönsaaren laavu. Korkeakosken virkistysalueen parantamista jatketaan. Lisäksi osallistutaan Tahko Trails -hankkeeseen.

Moottorikelkkareittien virallistamista jatketaan. Ensisijaisesti edistämme Tahko–Kuopio välisen reittiyhteyden toteuttamista. Hyväksytyt reittisuunnitelmat saatetaan pysyviksi reiteiksi reittitoimitusten avulla. Virallisilla moottorikelkka-reiteillä varmistetaan reittien pysyvyys ja mahdollistetaan reittien hyvä hoitotaso sekä turvallisuus.

Digitaalisten palvelujen kysyntä kasvaa koko ajan ja tähän pyritään vastaamaan myös maaomaisuuden palvelujen kehittämisellä. Tonttien sähköistä hakupalvelua on tarkoitus kehittää osana KATTO-hanketta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Täydennysrakentamista edistetään tarvittavilla sopimusneuvotteluilla sekä aktiivisella osallistumisella täydennysrakentamisalueiden etsintään ja kaavoitusprosesseihin. Asemakaavaprosessien aikana neuvotellaan tarvittavat sopimukset. Savilahden ja Vanhan Varikon alueella jatketaan tonttien luovutusta suunnitellun mukaisesti. Savilahden kärkihankkeen eteneminen on kaupungin kasvun kannalta olennaista.

Omakotitonttien luovutus jatkuu Hiltulanlahdessa Kinnulanmäen alueella. Lisäksi tarjolle tulee tontteja Rautaniemen Keilarinteeltä. Omakotitontteja on tarjolla niukasti, mutta rakentamisen hankalan suhdanteen ja korkean kustannustason ennakoidaan rajoittavan kysyntää myös vuonna 2026. Vuoden 2027 tonttihakuun jää Kinnulanmäestä vain 10 tonttia. Lisäksi haettavana on aikaisemmilta hakukierroksilta jääneet tontit. Maaseutukeskusten ja kylien tontit ovat jatkuvassa haussa. Maaseututaajamien omakoti- ja yritystonttien markkinoinnista huolehditaan.

Aktiivista maanhankintaa jatketaan erityisesti tulevien elinkeinoalueiden mahdollistamiseksi.

Metsänmyyntitulo pysyy vuonna 2026 samalla tasolla vuoteen 2025 verrattuna. Vuotuinen hakkuumäärä on noin 42 000 kuutiota. Puutavara myydään markkinatilanteen mukaan toimitus- ja pystykaupalla. Kauppamuotojen painotus vaihtelee puukauppamuodon kannattavuuden mukaan. Tällä hetkellä tukkipuu myydään pääasiassa pystykaupalla ja kuitupuu toimituskaupalla. Pystykaupassa puunkorjuun tekee puutavaran ostaja ja toimituskaupassa kaupungin metsäkoneurakoitsija.

Digitaalisia palveluja kehitetään ja 3D-kaupunkimallin käyttöä suunnittelussa ja asukkaiden vuorovaikutuksessa jatketaan. Palvelinalusten päivitystyötä jatketaan ja muutosten myötä tiedon jakaminen muuttuu. Kehitystyö ja tietosisäلتöjen laajentaminen jatkuu myös vuonna 2026. Maaseututaajamien tonttien markkinointia pyritään edistämään digitaalisten palvelujen avulla.

Maaomaisuuden hallintapalveluilla on aktiivinen rooli kokonaisjärjestelmän uudistuksessa.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Rakennusvalvonnan lupamaksutuotot ovat jo pidempään olleet aiempaa niukemmat johtuen asuntorakentamisen vähydestä. Vuodelle 2026 kaupunki on asettanut aiempia vuosia pienemmän asuntorakentamistavoitteen, mikä heijastuu myös rakennuslupatuottojen ennusteeseen. Rakentamisen odotetaan vilkastuvan, mutta talousarvion tulo-odotuksissa on silti myös voimaksasta optimistisuutta, ja riski tulojen toteutumatta jäämiselle on huomattavan suuri. Rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025 ja on muuttanut rakennusvalvonnan toimintaa merkittävästi. Muutoksia on tullut mm. luvanvaraisuuteen, lupamenettelyihin, taksoihin, ja palvelutasoon. Rakennusjärjestystä uusitaan.

Ympäristöalan lainsäädännön, strategioiden ja ohjelmien jatkuvat muutokset sekä uusi tutkimustieto vaikuttavat ympäristönsuojelupalvelujen toimintaan.

Muun muassa MAL-kunnista on tullut useina vuosina Kuopioon yhteydenottoja viranomaisyhteistyön lisäämisestä ja laajentamisesta. Kuopio on vetänyt 16 kunnan yhteistä Kestävät viranomaispalvelut 2030 -hanketta, jonka tulosten perusteella toimenpiteiden suunnittelu alkaa vuoden 2026 aikana, mutta eri viranomaisissa eritahtisesti. Tavoitteena on riskien pienentäminen sekä kustannusnousun maltillistaminen tai kustannussäästöt pitkällä aikavälillä. Erityisesti ympäristöterveydenhuollossa selvitetään vaihtoehtoisia tapoja järjestää pieneläinpäivystys kohtuuhintaisesti. Yhtenä vaihtoehtona tarkastellaan siirtymistä ostopalveluista omaan palvelutuotantoon. Muutoksen taustalla on eläinlääkintähuoltolain uudistuksen vaatimukset, säästöpaineeet sekä palvelun saatavuuden varmistaminen tulevina vuosina. Muutos vaatii toteutuakseen alueen kuntien yhteisen tahtotilan.

Kunnallisen jätehuollon toimintaympäristöön tuo merkittävää epävarmuutta hankintalakiin ja jätelainsäädäntöön valmisteilla olevat muutokset. Muutokset voivat edellyttää toiminnan uudelleenorganisointia, mutta muutosten mitta-kaava on vielä epäselvä. Mikäli lakimuutokset eivät muuta merkittävästi toimintakenttää, kunnallinen jäteyhtiö edistää fuusiota toisen kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Lainsäädäntömuutokset ja mahdolliset muutokset kunnallisen jäteyhtiön toiminnassa edellyttävät myös jätehuoltoviranomaisessa laajasti toimenpiteitä (esim. sopimusten, jätehuoltomääräysten ja taksojen uudistaminen).

Ulkoisten häiriötekijöiden riskit toimintaympäristössä ovat kasvaneet.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Rakennusvalvonnan painopisteenä ovat rakentamislain muutokset ja tietomallipohjainen rakennuslupien käsittely, käsittelyaikatakuuseen liittyvät käsittelyprosessimuutokset, rakennusjärjestyksen uudistaminen sekä rakennetun ympäristön tietojärjestelmien muutokset (Ryhti/Katto)

Ympäristöterveydenhuollossa yhteisinä painopisteinä ovat tietoperusteinen valvonta (rekisterit ajan tasalla, kohdennetaan valvontaa riskiperusteisesti ja vaikuttavasti seurataan tuloksia ja kehitetään toimintaa), osaamisen vahvistaminen ja ylläpito sekä varautuminen sisältäen toiminnan häiriötilanteissa ja viranomaisyhteistyön.

Ympäristönsuojelussa vesihuoltolain uudistuksen voimaantulo vuoden 2026 alusta aiheuttaa toimintamallien uudistamista ja uusia velvollisuuksia. Eläinsuojien määräaikaistarkastuksissa on edelleen sumaa, joka johtuu tarkastusvälin tihentämisestä kahdeksasta vuodesta viiteen vuoteen.

Ilmastomuutoksen sopeutumisohjelman laaditaan 2026 ja sen toimeenpano käynnistetään. Ilmastobudjetointia laajennetaan koskemaan myös konserniyhtiöitä. Luonnonsuojeluohjelma vahvistetaan ja sen toimeenpano aloitetaan. Toteutetaan aktiivisesti luonnonhoito- ja ennallistamistoimia. Haitallisten vieraslajien torjunnassa lisätään tietoa ja yhteistyötä.

Jätehuollon viranomaispalveluissa painopisteinä ovat jätehuoltoviranomaisten yhteistyön lisääminen sekä jätevesilietteen jätehuollon seurannan laajentaminen.

Strategiset kaupunkikehityshankkeet

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin elinvoiman, kilpailukyvyn ja vetovoiman kehittyminen tarkoittaa jatkuvaa ennakoivaa harkintaa siitä, mitkä ovat mahdollisimman positiivisesti vaikuttavia strategisia painopisteitä Kuopion kaupunkikehityksessä. On tarpeen tunnistaa tärkeitä hankekokonaisuuksia, joita kannattaa viedä suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti eteenpäin yhteiskehittämisen keinoin myös kaupungin talouspohjan vahvistamiseksi.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkikehityksen kärkihankkeet ovat kaupunkitasoisia, poikkihallinnollisia, laajoja ja monitoimijaisia kokonaisuuksia. Strategisten kaupunkikehityshankkeiden perustehtävä on nimettyjen kärkihankkeiden toteuttamisen edistäminen, koordinointi ja hankkeisiin liittyvien tahojen yhteistoiminnan tukeminen kaupunkitasoisesti. Hankkeiden toteuttamiseen liittyy kehittämistoimintaa ja tukirahoitushankkeita. Vastuualue organisoii toimintaa yhteensovittamalla erilaisia näkökulmia ja kasaamalla tarpeenmukaisia ryhmiä eri kokonaisuuksiin ja aihealueisiin kaupungin asiantuntijoista tai sidosryhmien edustajista verkostojohtamisen tyyppisesti.

Valmistellaan ja viedään eteenpäin Kuopio Plus - Kuopion sydämen kehittämishanketta, jossa toteutetaan kaupungin ydinalueen kokonaisvaltaista kehittämistä. Hankkeen perustaminen ja sen kehittämisohjelma tuodaan päätöskäsittelyyn ja käynnistetään siihen kytkeytyvä ulkopuolisesti rahoitettu ilmastokestävän kaupunkikehittämisen hanke. Hankkeen toteuttamista konkretisoidaan ja integroidaan kaupunkiorganisaation toimintaan.

Vastuualueen toimintaa kehitetään edelleen uudistuvan kärkihanketoiminnan määrittelyllä, suunnittelulla ja vakiinnuttamisella.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Kestävä kasvu

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho
1.1. Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä	Yritystonttitarjonta vastaa kysyntää ja tukee kasvua: 500 ha uutta elinkeinoaluetta vuoteen 2030 mennessä.	Elinkeinoalueiden toteuttamisen ohjelmointi osana ASENTO-ohjelmaa. Elinkeinoalueiden kaavoitus kaavoitusohjelman mukaisesti. Elinkeinotonttien esirakentaminen kysynnän varmistamiseksi. Maanhankinta tulevilla laajenemisalueilla.	Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikka, Maaomaisuuden hallinta
1.1. Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä	Luomme yhdessä kumppanien kanssa elinvoimapaalvelukokonaisuuden, jossa yritys- ja työllisyyspalvelut, kaavoitus, koulutus ja osaamisen kehittäminen mahdollistavat yritysten tarvitsemat palvelut. Kuopio on TOP 3 parhaiden yrityskaupunkien joukossa.	Otetaan kaavoitus ja lupapalvelut yrityshankkeisiin mukaan jo hankkeen aloitusvaiheessa.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristö- ja rakennusvalvonta
1.3. Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen	Asuntotonttitarjonta vastaa kysyntää ja asunmisratkaisut ovat ekologisesti ja sosiaalisesti kestäviä. Asuntoja valmistuu 1 000 asuntoa/vuosi. Lisätään kaupunginosien täydennysrakentamista ja kaavoitetaan maaseudulle 1000 rakennuspaikkaa vakituiseen asumiseen vuoteen 2030 mennessä.	Asuntoalueiden toteuttamisen ohjelmointi osana Asento-ohjelmaa. Asuntoalueiden kaavoitus kaavoitusohjelman mukaisesti. Joukkoliikenteen runkolinjojen täydennysrakentamisselvitys valmistuu. Täydennysrakentamisessa huolehditaan lähiluonnon ja muun kaupunkivihreän säilyttämisestä asuinalueilla. Maaseutualueen osayleiskaavat ja asemakaavat edistyvät mm. Kurkimäki-Vehmasmäki-Pellesmäki, Suovu-Palonen ja Kurkimäen Iso Varkaanlammen ympäristö. Huolehditaan kaavoituksen vaatimista maa-alueista ja sopimustoiminnasta. Suunnitellaan ja rakennetaan tarvittava infra.	Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikka, Maaomaisuuden hallinta

1.3. Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen	Strategiset kaupunkikehityshankkeet, mm. Savilahti, Kuopio Plus ja kaupunkikeskustan kehittäminen vahvistavat vetovoimaa.	Viedään eteenpäin uutta Kuopio Plus kärkihanketta. Hankkeen kehittämisohjelman 1. versio viedään päätöskäsittelyyn ja hyväksyttyä ohjelmaa tarkennetaan yhteisen toteuttamisen pohjaksi. Määritellään toimenpiteitä koko hankealueella ja kaupunginosissa (mm. aluekokonaisuudet ja niiden tilannekuvat tunnistetaan, muodostetaan ja vaiheistetaan edistettävät hankkeet/projektit). Käynnistetään Kuopio Plus -hankkeeseen liittyvä noin kolmevuotinen Kuopion keskeisen kaupunkialueen ilmastokestävää kehittäminen -hanke (KILKE2040). Käynnistetään uusi koko Kuopion yleiskaavatyö. Keskustan kehittämissuunnitelma käynnistetään. Torikortteleiden kaavamuutos edistyy.	Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikka, Maaomaisuuden hallinta
1.3. Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen	Toteutamme puhtaita ja älykkäitä energiaratkaisuja. Lämpö ja sähkö tuotetaan puhtain energiaratkaisuin v. 2030.	Laadimme Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen toimenpidesuunnitelman. Energiatehokkuuden parantamistoimia jatketaan mm. taloteknisin säädöin ja ottamalla käyttöön uusia älykkäitä ratkaisuja, mm. valaistuksen ohjausjärjestelmä sekä jatketaan katuvalaistuksen muuttamista energiatehokkaisiin valaisimiin. Kilpailutuksissa otetaan huomioon vähäpäästöiset koneet ja ajoneuvot. Vähitellen siirrytään uusiutuvien käyttövoimien käyttöön. Pienydinvoimalan mahdollistavat Hepomäen ja Sorsasalon asemakaavat edistyvät. Hankkeissa mahdollistetaan ja edistetään hukkalämmön ja sivuvirtojen hyödyntäminen.	Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikka, Maaomaisuuden hallinta, Ympäristö- ja rakennusvalvonta
1.3. Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen	Edistämme kestävää kulutusta ja kiertotaloutta sekä lähiruoan käyttöä ja puurakentamista.	Teemme yhteistyötä yritysten kanssa Kiertotalouden Green Dealin sitoumusten toteuttamiseksi. Infran rakentamisessa ja kunnossapidossa käytämme uusiomateriaaleja kaikissa niihin soveltuvissa hankkeissa. Sisällytämme hankintaohjeisiin ja -ohjelmaan kattavammin ympäristövastuullisuusnäkökohdat.	Ympäristö- ja rakennusvalvonta, Kaupunkitekniikka

		Kiertotalouden Green Dealin mukaisesti lisäämme ilmastoviisaan ja lähellä tuotetun ruoan tarjoamista ruokapalveluissa. Viestimme kestävästä kuluttamisesta näkyvin kampanjoin. Rakennetaan puurakenteisia siltoja. Edistämme vähähiilistä ja puurakentamista kaupungin kohteissa (koulut ja päiväkodit) sekä asuntorakentamisessa (tavalliset kohteet ja asumispalvelut).	
--	--	---	--

Elämänvoima

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho
2.2. Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat	Edistämme kaikkien asukkaiden liikunnallisia, kulttuurista ja sosiaalista aktiivisuutta sekä harrastusmahdollisuuksia tiiviissä yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Kuopio vahvistaa asemaansa Suomen johtavana urheilukaupunkina.	Tehdään kunnostustoimenpiteitä Puijon mäkien alueella. Rakennetaan järvivedenottolinja lumetusta varten Niuvan rannasta Puijolle. Tällä korvataan vesijohtoveden käyttö luonnon vedellä. Ylläpidetään virkistysreitistöjä.	Kaupunkitekniikka, Maaomaisuuden hallinta
2.2. Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat	Painopisteenä ovat erityisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tukevat ennaltaehkäisevät palvelut. Ennaltaehkäisemme päihde- ja mielenterveysongelmia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Järjestämme matalan kynnyksen asumisneuvontaa ja painopisteenä ovat asunnottomuusuhan alla olevat taloudet. Osallistumme Pohjois-Savon pitkäaikaisasunnottomuus-hankkeeseen.	Kaupunkisuunnittelu
2.3. Terveellistä ja turvallista elämää tukeva eläminen ympäristö	Edistämme hiilineutraalisuutta, ilmastokestävyyttä ja luontopositiivisuutta. Luonnon monimuotoisuus vahvistuu ja saavutettava lähi-luonto lisää asukkaiden hyvinvointia.	Laadimme ilmastomuutokseen sopeutumisen suunnitelman. Tarkistamme Viksu Kuopio -ohjelman eli ilmasto- ja resurssiviisausohjelman uuden strategian mukaiseksi. Otamme huomioon ilmastomuutoksen ja sään ääri-ilmiöiden vaikutukset kaupunkisuunnittelussa. Kehitämme ja laajennamme ilmastobudjetointia ja sen vaikuttavuutta. Laadimme luonnonsuojelusuunnitelman, jossa tunnistamme alueet, joiden luontoarvot turvataan ja toteutamme päätettyä tavoitetta uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta.	Ympäristö- ja rakennusvalvonta, Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikka, Maaomaisuuden hallinta

		Toteutamme luonnonhoito- ja ennallistamistoimenpiteitä, kuten soiden ennallistamista ja perinneympäristöjen hoitoa. Selvitämme ekologisen kompensaation käyttöönottoa maankäytön suunnittelun yhteydessä. Lisäämme tietoa ja yhteistyötä haitallisten vieraskasvilajien torjunnan tehostamiseksi. Toteutamme haitallisten vieraskasvilajien torjuntaa kaupungin alueilla priorisoiden mm. arvokkaat luontokohteet ja niiden ympäristöt.	
2.3. Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämissen ympäristö	Edistämme kestävien ja viisaiden liikkumismuotojen (joukkoliikenne, pyöräily ja kävely) käyttöä ja toimintaedellytyksiä. Kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuus on 30 % vuonna 2030.	Joukkoliikenteen runkolinjojen 4, 5 ja 6 liikenne käynnistyy. Toteutamme kävelyä ja pyöräilyä edistäviä hankkeita. Edistämme kaupunkipyörien käyttöä. Innostamme kampanjalla koululaisia ja heidän perheitään joukkoliikenteen käyttöön pidemmillä matkoilla.	Ympäristö- ja rakennusvalvonta, Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikka
2.3. Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämissen ympäristö	Edistämme asukkaiden arjen turvallisuutta sekä viihtyisiä ja yhteisöllisiä naapurustoja kaupunginosissa, maaseututaajamissa ja kylissä. Kuopiossa asuvat Suomen tyytyväisimmät asukkaat v. 2035.	Varaudumme erilaisiin häiriötilanteisiin ja harjoittelempa niissä toimintaa säännöllisesti. Lisäämme seudullista yhteistyötä. Suunnittelussa edistetään viihtyisiä ja yhteisöllisiä naapurustoja.	Ympäristö- ja rakennusvalvonta, Kaupunkisuunnittelu

Muutosvoimainen työyhteisö

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho
3.2. Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita	Palveluverkosto ja -rakenteet vastaavat kaupungin kasvua. Toimimme yhteistyössä kaupunkikonsernin ja kuntakumppaneiden kanssa.	Palveluverkkosuunnitelma valmistuu. Palveluverkoston tarveselvitykset, hankesuunnitelmat ja ohjelmointi (ASENTO-ohjelma) edistyvät.	Kaupunkisuunnittelu
3.2. Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita	Digitalisaatio, uudet teknologiat, tiedolla johtaminen ja ennakointi sujuvoittavat palveluita ja päätöksentekoa. Palveluista 70–75 % on saatavissa sähköisesti vuonna 2035.	Kaupunkiympäristön tiedon ja toiminnan ohjausjärjestelmän hankinta ja käyttöönotto etenee.	Kaupunkisuunnittelu

Valtuustoon nähden sitovat mittarit

Kaupunkisuunnittelupalvelut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (matkustajaa vuodessa)	8 500 000	9 100 000	9 370 000	9 300 000	10 000 000
★					

Kaupunkitekniikan palvelut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Kunnossapidon talvihoidon kustannukset (€/km)	7 266	7 393	5 910	7 000	7 200
★					

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Kunnossapidon talvihoidon asiakastyytyväisyys (Asteikko 1–5)	3,65	3,72	3,75	3,75	3,80
★					

Tuloslaskelmat

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

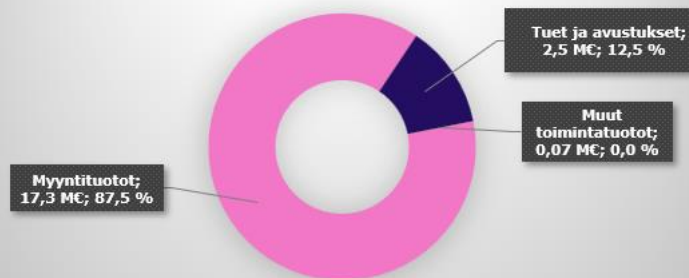
Vastuualue	TP 2025	KS 2025 + muutos	KS 2026	Muutos %
KAUPUNKISUUNNITTELU -VASTUUALUE				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	18 655 109	18 999 000	19 767 000	4 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-28 745 460	-29 569 600	-30 467 000	3 %
TOIMINTAKATE	-10 090 351	-10 570 600	-10 700 000	1 %
Poistot				
KAUPUNKITEKNIikka -VASTUUALUE				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 421 046	8 609 000	8 481 000	-1 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-24 222 031	-26 270 100	-26 516 000	1 %
TOIMINTAKATE	-16 800 985	-17 661 100	-18 035 000	2 %
Poistot	-24 446 430	-24 453 000	-24 144 200	-1 %
MAAOMAISUUDEN HALLINTA -VASTUUALUE				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	34 831 872	38 061 000	39 057 000	3 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 258 839	-5 412 400	-5 506 700	2 %
TOIMINTAKATE	30 573 033	32 648 600	33 550 300	3 %
Poistot	-219 157	-244 600	-227 500	-7 %
YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALVONTA -VASTUUALUE				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 072 668	3 681 000	3 314 000	-10 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 533 511	-7 148 600	-6 724 000	-6 %
TOIMINTAKATE	-3 460 843	-3 467 600	-3 410 000	-2 %
Poistot	-30 381	-23 700	-27 800	17 %
STRATEGISET KAUPUNKIKEHITYSHANKKEET				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	110 173	148 000	100 000	-32 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 432 704	-2 322 300	-916 400	-61 %
TOIMINTAKATE	-1 322 531	-2 174 300	-816 400	-62 %
Poistot	-8 782	-8 800	-8 800	
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	64 090 869	69 498 000	70 719 000	2 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-65 192 545	-70 723 000	-70 130 100	-1 %
TOIMINTAKATE	-1 101 676	-1 225 000	588 900	-148 %
Poistot	-24 704 749	-24 730 100	-24 408 300	-1 %

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2026

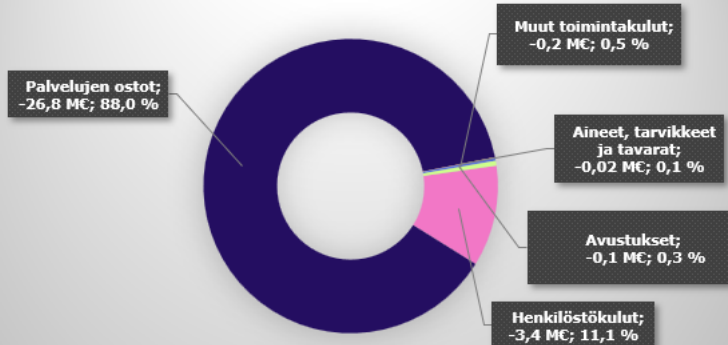
Kaupunkisuunnittelu -vastuualue

Tilin nimi	Käyttösuunnitelma		Käyttösuunnitelma	
	2025	2025	2026	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	18 999 000	18 655 109	19 767 000	4 %
Myyntituotot/Liikevaihto	16 341 000	16 048 087	17 281 000	6 %
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset	2 651 000	2 602 359	2 479 000	-6 %
Muut toimintatuotot	7 000	4 663	7 000	0 %
Muut tuotot	7 000	4 663	7 000	0 %
TOIMINTAKULUT	-29 569 600	-28 745 460	-30 467 000	3 %
Henkilöstökulut	-3 084 000	-3 031 181	-3 385 600	10 %
Palvelujen ostot	-26 178 000	-25 499 735	-26 799 400	2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 000	-7 267	-21 000	-36 %
Avustukset	-100 000	-40 000	-100 000	0 %
Muut toimintakulut	-174 600	-167 276	-161 000	-8 %
Vuokrakulut	-158 000	-166 580	-152 000	-4 %
Muut kulut	-16 600	-696	-9 000	-46 %
TOIMINTAKATE	-10 570 600	-10 090 351	-10 700 000	1 %

Toimintatuotot 19,8 M€



Toimintakulut -30,5 M€

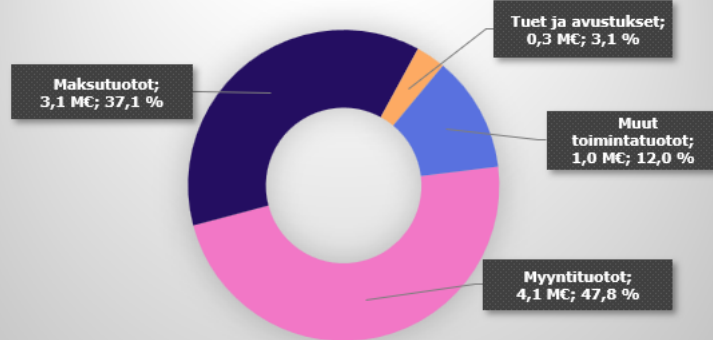


KÄYTTÖSUUNNITELMA 2026

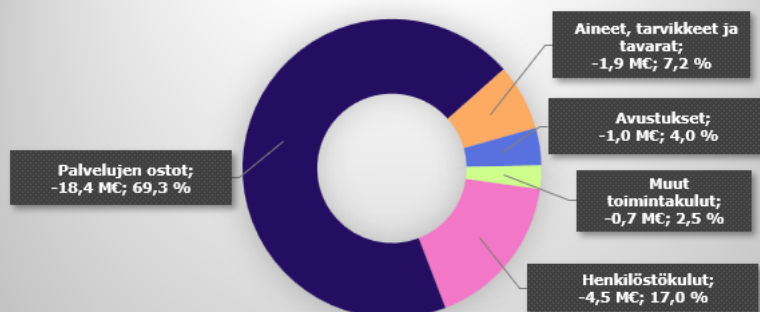
Kaupunkitekniikka -vastuualue

Tilin nimi	Käyttösuunnitelma 2025	Tilinpäätös 2025	Käyttösuunnitelma 2026	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	8 609 000	7 421 046	8 481 000	-1 %
Myyntituotot/Liikevaihto	4 320 000	3 050 042	4 055 000	-6 %
Maksutuotot	3 130 000	2 974 460	3 143 000	0 %
Tuet ja avustukset	48 000	549 498	261 000	444 %
Muut toimintatuotot	1 111 000	847 046	1 022 000	-8 %
Vuokratuotot	118 000	77 414	109 000	-8 %
Muut tuotot	993 000	769 632	913 000	-8 %
TOIMINTAKULUT	-26 270 100	-24 222 031	-26 516 000	1 %
Henkilöstökulut	-4 431 100	-4 189 924	-4 494 000	1 %
Palvelujen ostot	-18 312 000	-17 063 937	-18 374 000	0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 923 000	-1 444 030	-1 903 000	-1 %
Avustukset	-1 070 000	-991 750	-1 070 000	0 %
Muut toimintakulut	-534 000	-532 391	-675 000	26 %
Vuokratulut	-385 000	-381 659	-458 000	19 %
Muut kulut	-149 000	-150 732	-217 000	46 %
TOIMINTAKATE	-17 661 100	-16 800 985	-18 035 000	2 %

Toimintatuotot 8,5 M€



Toimintakulut -26,5 M€

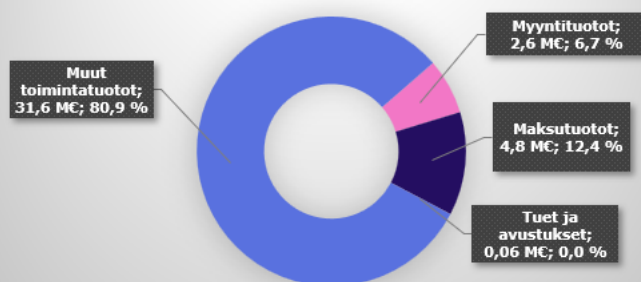


KÄYTTÖSUUNNITELMA 2026

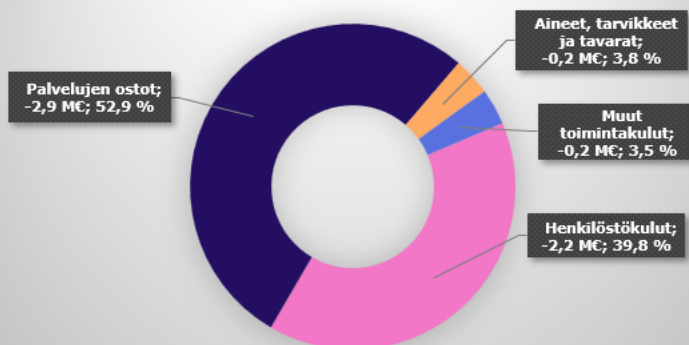
Maaomaisuuden hallinta -vastuualue

Tilin nimi	Käyttösuunnitelma 2025	Tilinpäätös 2025	Käyttösuunnitelma 2026	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	38 061 000	34 831 872	39 057 000	3 %
Myyntituotot/Liikevaihto	2 609 000	3 421 642	2 614 000	0 %
Maksutuotot	5 849 000	3 395 199	4 846 000	-17 %
Tuet ja avustukset	6 000	8 965	6 000	0 %
Muut toimintatuotot	29 597 000	28 006 066	31 591 000	7 %
Vuokratuotot	25 345 000	25 173 052	26 000 000	3 %
Muut tuotot	4 252 000	2 833 014	5 591 000	31 %
TOIMINTAKULUT	-5 412 400	-4 258 839	-5 506 700	2 %
Henkilöstökulut	-2 122 900	-2 006 006	-2 191 200	3 %
Palvelujen ostot	-2 881 500	-1 807 433	-2 912 500	1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-204 000	-116 316	-207 000	1 %
Muut toimintakulut	-204 000	-329 085	-196 000	-4 %
Vuokrakulut	-179 000	-167 308	-171 000	-4 %
Muut kulut	-25 000	-161 777	-25 000	0 %
TOIMINTAKATE	32 648 600	30 573 033	33 550 300	3 %

Toimintatuotot 39,1 M€



Toimintakulut -5,5 M€

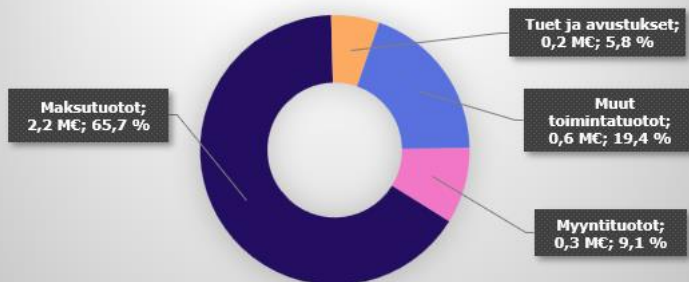


KÄYTTÖSUUNNITELMA 2026

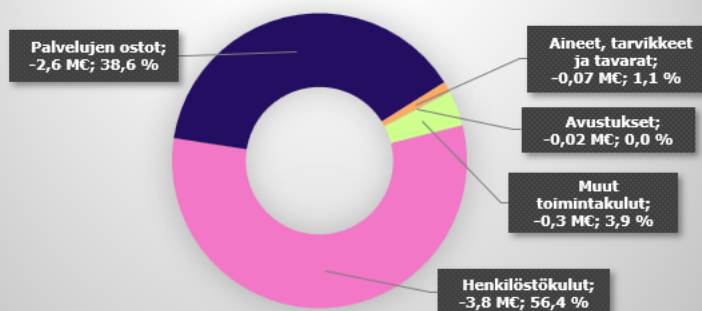
Ympäristö- ja rakennusvalvonta -vastuualue

Tilin nimi	Käyttösuunnitelma 2025	Tilinpäätös 2025	Käyttösuunnitelma 2026	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	3 681 000	3 072 668	3 314 000	-10 %
Myyntituotot/Liikevaihto	188 000	214 372	303 000	61 %
Maksutuotot	2 577 000	1 996 677	2 177 000	-16 %
Tuet ja avustukset	247 000	276 292	192 000	-22 %
Muut toimintatuotot	669 000	585 327	642 000	-4 %
Muut tuotot	669 000	585 327	642 000	-4 %
TOIMINTAKULUT	-7 148 600	-6 533 511	-6 724 000	-6 %
Henkilöstökulut	-4 061 900	-3 761 009	-3 788 800	-7 %
Palvelujen ostot	-2 719 600	-2 478 534	-2 597 000	-5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-80 000	-31 223	-76 700	-4 %
Avustukset	0	-850	-2 000	-
Muut toimintakulut	-287 100	-261 895	-259 500	-10 %
Vuokrakulut	-275 200	-254 216	-247 700	-10 %
Muut kulut	-11 900	-7 679	-11 800	-1 %
TOIMINTAKATE	-3 467 600	-3 460 843	-3 410 000	-2 %

Toimintatuotot 3,3 M€



Toimintakulut -6,7 M€



KÄYTTÖSUUNNITELMA 2026

Strategiset kaupunkikehityshankkeet

Tilin nimi	Käyttösuunnitelma 2025	Tilinpäätös 2025	Käyttösuunnitelma 2026	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	148 000	110 173	100 000	-32 %
Myyntituotot/Liikevaihto	123 000	90 228	0	-100 %
Maksutuotot	0	0	0	
Tuet ja avustukset	13 000	6 127	100 000	669 %
Muut toimintatuotot	12 000	13 818	0	-100 %
Vuokratuotot	10 000	11 909		-100 %
Muut tuotot	2 000	1 909		-100 %
TOIMINTAKULUT	-2 322 300	-1 432 704	-916 400	-61 %
Henkilöstökulut	-1 056 300	-749 522	-603 400	-43 %
Palvelujen ostot	-801 000	-271 667	-302 000	-62 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 000	-31 655	0	-100 %
Muut toimintakulut	-432 000	-379 860	-11 000	-97 %
Vuokrakulut	-346 000	-361 012	-9 000	-97 %
Muut kulut	-86 000	-18 848	-2 000	-98 %
TOIMINTAKATE	-2 174 300	-1 322 531	-816 400	-62 %

Kaupunkiympäristön tuotot ja menot tileittäin

Käyttösuunnitelmaraportti 2026

Yksikkö: Kaupunkiympäristö

Tili	Tilin nimi	Muutettu KS 2025	TP 2025	Käyttösuunnitelma 2026
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	69 460 000	64 090 869	70 719 000
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	23 581 000	22 824 371	24 253 000
153001	Vesimaksutuotot	1 000		1 000
153020	Sähkön myyntituotot	39 000	45 474	39 000
153050	Joukkoliikenteen myyntituotot	12 000 000	11 733 636	12 550 000
153051	Joukkoliik.tuotot, Siilinjärvi	-850 000	-530 149	-600 000
153052	Joukkoliik.tuotot, ELY	-700 000	-735 274	-700 000
153101	Palvelujen myyntituotot	2 700 000	2 139 895	2 513 000
153110	Jätteen kulj.- ja käs.maksut	106 000	59 891	106 000
153114	Pysäköintimaksutuotot	36 000	22 211	36 000
153115	Satamamaksutuotot	50 000	36 171	50 000
153116	Venepaikkamaksutuotot	560 000	507 990	560 000
153117	Liikennemaksut/vienti	70 000	38 994	100 000
153130	Puhelinpalvelujen myynti	45 000	20 594	
153151	Tuote- ja tarvikemyyntitulot	1 000	899	
153152	Julk. ja painotuott.myyntitulot	6 000	892	2 000
153160	Metsänmyyntitulot	2 501 000	3 134 218	2 501 000
153182	Asiakirjojen lunastustuotot	196 000	200 617	231 000
153185	Mainostulot	80 000	75 957	80 000
153190	Muut liiketoiminnan tuotot	701 000	148 893	609 000
153220	Muut korvaukset	1 000	171 955	1 000
153231	Kotikuntakorvaukset	0	198	
153235	Yhteistoimintakorv. kunnilta	451 000	427 725	501 000
153240	Muut korv. kunnilta ja ky:ltä	1 000		1 000
153270	Oppisopimuskoulutuskorv.		200	
153290	Muut myyntituotot	74 000	69 626	72 000
153298	Sisäiset myyntituotot		6 287	
153299	Sisäinen palvelusopimusmyynti	5 512 000	5 247 471	5 600 000
32003299	Maksutuotot	11 556 000	8 366 336	10 166 000
153401	Suunnit- ja mittausuom.maksut	426 000	288 609	423 000
153402	Rakennusvalvontamaksutuotot	1 901 000	1 388 859	1 490 000
153403	Valvontamaksutuotot	411 000	255 165	322 000
153404	Tarkastusmaksutuotot	141 000	187 182	190 000
153405	Ilmoitus- ja lupamaksut	119 000	128 687	170 000
153430	Maankäytt- ja kehittkorvaukset	4 500 000	2 572 366	4 000 000
153435	Kuivatusmaksu	2 650 000	2 548 190	2 663 000
153440	Muut yhd.kuntapalvmaksutuotot	1 280 000	871 772	780 000
153460	Kalastusmaksutuotot	40 000	44 586	40 000
153480	Valonkaavamaksutuotot	50 000	30 292	50 000
153490	Muut palvelumaksutuotot	38 000	47 568	38 000
153498	Sisäiset maksutuotot		3 060	
33003399	Tuet ja avustukset	2 927 000	3 443 242	3 038 000
153520	Eu-tuki/valtion kautta	216 000	461 861	405 000
153568	Joukkoliikennetuki,Siilinjärvi	-150 000	-150 774	-130 000
153569	Muut tuet ja avust valtiolta	1 431 000	1 584 707	1 299 000
153580	Kelan korvaus työtervhuollosta	54 000	52 805	41 000
153582	Kelan korvaus koulumatkatesta	1 900 000	1 906 935	1 950 000
153583	Kelan korv.koulum.tuki Siilinj	-570 000	-548 435	-570 000
153589	Muut tuet ja avustukset muilta	46 000	136 142	43 000
34003559	Muut toimintatuotot	31 396 000	29 456 920	33 262 000
34003499	Vuokratuotot	25 473 000	25 262 375	26 109 000
153610	Rakenn/muiden huon vuokratuotot	20 000	38 260	20 000
153620	Maa- ja vesialue vuokratuotot	23 489 000	23 290 306	24 401 000
153640	Kalusto- ja välinevuokratuotot	35 000	26 985	30 000
153650	Muut vuokratuotot	31 000	3 196	21 000
153621	Sisäis. maa- ja vesialue vuokr	1 898 000	1 898 000	1 637 000
153698	Sisäiset muut vuokratuotot		5 628	

35003559	Muut tuotot	5 923 000	4 194 544	7 153 000
153700	Käyttöom.myyntivoitot (olenn)	4 200 000	2 684 838	5 539 000
153781	Vakuutuskorvaukset	15 000		15 000
153783	Opisk. omavastuu, koulumatkat	12 000	5 134	12 000
153784	Opisk. omav., koulum. Siilinj.	-5 000	-1 671	-5 000
153790	Muut tuotot	801 000	820 312	772 000
153710	Pysäköintivirhemaksutuotot	900 000	656 826	820 000
153798	Sisäiset muut tuotot		29 105	

TKULUT	TOIMINTAKULUT	-70 685 000	-65 192 545	-70 130 100
40004299	Henkilöstökulut	-14 756 200	-13 737 642	-14 463 000
40004099	Palkat ja palkkiot	-11 946 000	-11 117 468	-11 642 200
154010	Kuukausipalkat, vakinaiset	-11 384 000	-10 493 916	-11 222 400
154011	Kuukausipalkat, määräaikaiset	-399 000	-388 192	-358 000
154012	Palkallisten poissaolojen sij.		-61 893	
154013	Palkattomien poissaolojen sij.		-81 188	
154049	Kesätyöllistetyt	-18 000	-16 983	-18 000
154060	Erilliskorvaukset	-27 000	-22 831	
154071	Toimielinkokousten palkkiot	-107 000	-76 415	-43 800
154080	Muut palkkakustann ja palkkiot	-11 000	-33 036	
154081	Polkupyöräetu pidätys		31 794	
154082	Polkupyöräetu verovapaa		-31 500	
154090	Jaksotetut palkat		-89 771	
154098	Luontoisetujen vastatili		31 500	
154310	Sairausvakuutuskorvaukset		106 655	
154320	Tapaturmavakuutuskorvaukset		4 721	
154380	Perhevapaakorvaukset		2 500	
154390	Muut palkkojen oikaisuerät		1 086	
41004229	Henkilösivukulut	-2 810 200	-2 620 173	-2 820 800
41004149	Eläkekulut	-2 456 900	-2 288 103	-2 420 200
154220	Kuel-palkkaper. eläkevak.maksu	-2 024 900	-1 896 915	-2 024 100
154223	Tasausmaksu	-432 000	-370 602	-396 100
154290	Jaksotetut eläkevakuutukset		-20 587	
41504229	Muut henkilösivukulut	-353 300	-332 070	-400 600
154110	Kans.eläke- ja sair.vak.maksut	-222 500	-205 069	-214 700
154140	Työttömyysvakuutusmaksu	-94 900	-83 929	-151 000
154150	Tapaturmavakuutusmaksu	-35 900	-33 225	-34 900
154190	Jaksotetut sos.vakuutusmaksut		-9 847	
43004499	Palvelujen ostot	-50 854 100	-47 121 305	-50 984 900
43404499	Muiden palvelujen ostot	-50 854 100	-47 121 305	-50 984 900
154500	Asiantuntijapalvelut	-2 588 000	-1 846 019	-2 448 000
154510	Toimistopalvelut	-481 500	-149 887	-20 500
154520	ICT-palvelut	-2 626 000	-2 623 550	-2 593 400
154524	Puhelin- ja telepalvelut	-131 500	-66 809	-70 800
154527	Rahoitus- ja pankkipalvelut	-200 000	-249 138	-200 000
154530	Painatukset	-81 000	-49 363	-56 500
154531	Ilmoitukset	-60 500	-23 942	-43 000
154532	Mainos- ja markkinointipalv.	-127 000	-31 950	-72 000
154540	Posti- ja kuriiripalvelut	-44 500	-46 795	-40 000
154550	Vakuutukset	-95 000	-30 856	-84 000
154560	Jätevesimaksut	-170 000	-57 838	-170 000
154561	Jätehuoltomaksut	-2 000	-20 232	-2 000
154565	Pesulapalvelut	-1 000	-677	-1 000
154566	Rakenn.ja alueiden puht.pito	-215 000	-610 468	-235 000
154570	Työkoneurakointi/tuntityö	-768 000	-674 031	-808 000
154573	Raken/alueiden rakent.palvelut	-1 101 000	-227 814	-1 051 000
154575	Raken/alueiden kunn.pitopalv.	-13 659 000	-12 707 004	-14 172 000
154579	Rakenteiden kunnossapito	-1 937 000	-1 628 973	-1 515 000
154580	Alueiden hoitosopimukset	-101 000	-133 045	-138 000
154585	Kiinteistönhoitosopimukset	-60 000	-63 773	-60 000
154590	Kon/laitt raken/kunn.pitopalv	-242 500	-96 281	-277 500
154595	Kaluston kunnossapito	-9 000	-9 539	-9 000
154600	Majoitus- ja ravitsem.palvelut	-93 000	-56 423	-66 000
154610	Ateriapalvelujen ostot	-35 000	-1 075	
154630	Ateriapalvelut/vierastarjoilu		-2 023	-20 500
154650	Tavarakuljetukset	-339 000	-312 326	-346 000
154660	Henkilökuljetukset	-68 000	-6 284	-63 500
154661	Matkaliput (virka yms matkat)	-40 000	-10 082	-28 500

154665	Av.joukkoliik. liikenn.korvaus	-19 300 000	-19 979 555	-20 380 000
154666	Liikennöintikorvaus,Siilinjärvi	2 000 000	2 327 089	2 200 000
154667	Liikennöintikorvaus, perusop.	165 000	165 000	165 000
154670	Kilometrikorvaukset,verottomat	-151 600	-124 484	-137 500
154671	Päivärahat (verottomat)	-24 000	-11 066	-20 500
154680	Oppilaskuljetukset	-5 347 500	-5 149 138	-5 449 400
154720	Terv- ja sosiaal. henkilöstölle	-108 000	-112 453	-79 600
154800	Koulutuspalvelujen osto	-1 000	-2 597	-1 000
154810	Koulutuspalvelut henkilöstölle	-137 500	-87 504	-107 900
154820	Kulttuuripalveluiden osto		-400	
154830	Kulttuuri-/liik.palv. henkilös	-4 000	-749	-2 000
154910	Muut yhteistoimintaosuudet	-1 675 000	-1 582 076	-1 635 000
154960	Työvälinekorvaukset	-3 000	-919	-3 000
154970	Vartiointipalvelut	-48 000	-4 303	-48 800
154979	Waltti-liikenne, ELY	700 000	735 273	700 000
154980	Muut palvelut	-1 612 000	-1 517 066	-1 584 000
154898	Sisäiset koul- ja kult.palvelut		-525	
154508	Sisäiset asiantuntijapalvelut		-3 012	
154519	Sis. asiantunt.palv. osto	-32 000	-32 000	-10 000
154998	Sisäiset muut palvelut		-4 627	
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 273 000	-2 207 700	-2 207 700
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-2 273 000	-1 630 490	-2 207 700
155000	Toimistotarvikkeet	-39 000	-19 487	-27 000
155015			-81	
155020	Kirjallisuus	-17 000	-13 553	-14 700
155030	Elintarvikkeet	-10 000	-8 817	-4 000
155040	Vaatteisto	-17 000	-8 788	-16 000
155051			-45	
155060	Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	-1 000	-1 551	-1 000
155070	Poltto- ja voiteluaineet	-10 000	-5 616	-10 000
155080	Lämmitys	-363 000	-317 018	-363 000
155085	Sähkö ja kaasut	-1 454 000	-1 009 222	-1 459 000
155087	Vesi	-8 000	-13 218	-8 000
155130	Kalusto(kertakuluna kirjattav)	-91 000	-70 897	-79 000
155140	Varaosat ja huoltotarvikkeet	-110 000	-14 325	-70 000
155150	Rakennusmateriaali	-11 000	-23 228	-11 000
155160	Työaineet ja työtarvikkeet	-75 000	-47 889	-75 000
155170	Metsätalous/puutarhatarvikkeet	-40 000	-48 831	-50 000
155175	Myyntituotteet	-12 000	-754	-10 000
155180	Muu materiaali	-15 000	-27 171	-10 000
47004799	Avustukset	-1 170 000	-1 032 601	-1 172 000
47004739	Avustukset kotitalouksille		-851	-2 000
155470	Eläinlääkäriavun kustannukset		-851	-2 000
155500	Avustukset yhteis-/yrityk/yksit	-1 170 000	-1 031 750	-1 170 000
48004995	Muut toimintakulut	-1 631 700	-1 670 508	-1 302 500
48004899	Vuokratulot	-1 343 200	-1 330 805	-1 037 700
155740	Maanvuokrat	-3 000	-5 480	-3 000
155700	Rakenn/huoneistoj.vuokratulot	-36 700	-19 293	-36 700
155730	Koneide/laitteiden vuokratulot	-36 000	-33 146	-27 500
155743	Polkupyöräetu leasing		-31 742	
155744	Leasingvuokrat	-60 500	-52 112	-48 500
155745	Muut vuokratulot	-5000	-7 995	-4 000
155720	Sis.tilavuokratulot, Tilapalv.	-499 000	-490 801	-369 000
155721	Sisäiset pääomavuokratulot	-703 000	-686 579	-549 000
155748	Sisäiset muut vuokratulot		-3 657	
49004995	Muut kulut	-288 500	-339 703	-264 800
155750	Käyttöom.myyntitappiot (olenn)		-56 326	
155760	Välilliset verot		-1 115	
155761	Välittömät verot		-593	
155770	Ulosottokulut		-5	
155775	Jäsenmaksut	-20 000	-24 921	-7 000
155776	Stipendit ja palkinnot	-1 000	-1 670	
155780	Edustuskulut,alv-vähkelvottomat		-163	
155785	Merkkipäivälahjat henkilöstöll		-84	
155790	Muut kulut	-247 500	-242 086	-237 800
155795	Luottotappiot myyntisaamisista	-20 000	-12 578	-20 000
155798	Sisäiset muut toimintakulut		-160	
TKATE	TOIMINTAKATE	-1 225 000	-1 101 676	588 900

	Rahoitustuotot- ja kulut		521,11	
156330	Viivästyskorkotuotot		817	
156540	Viivästyskorkokulut		-296	
VKATE	VUOSIKATE	-1 225 000	-1 101 155	588 900
70007299	Poistot ja arvonalentumiset	-24 730 100	-24 704 749	-24 408 300
71007199	Suunnitelman mukaiset poistot	-24 730 100	-24 704 749	-24 408 300
157010	Poistot aineettomista oikeuks.	-3 400	-3 428	
157030	Poistot muista pitkävaik.meno	-478 400	-478 417	-79 900
157040	Poistot rakenn.ja rakennelmis.	-1 600	-1 943	-1 900
157050	Poistot kiint.rakent/laitteis.	-24 165 800	-23 816 058	-24 245 500
157060	Poistot koneista ja kalustosta	-80 900	-146 738	-81 000
157100	Kertaluonteiset poistot		-258 164	0
8800	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-25 955 100	-25 805 904	-23 819 400

Avustuksia sisältyy kaupunkisuunnittelun, kaupunkitekniikan sekä ympäristö- ja rakennusvalvonnan vastualueiden määrärahoihin. Avustukset jakaantuvat seuraavasti:

Avustukset (1 000 €)	1 172
Hissiavustukset	100
Talkooavustukset	90
Yksityistieavustukset	530
Vesihuoltoavustukset	450
Eläinlääkäriavun avustukset	2

Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus

Käyttötalousssa toimintakate sitoo seuraavia: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, konsernijaosto, elinvoimajaosto/strategia ja viestintä, elinvoimajaosto/yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu, kaupunkirakennelautakunta, sivistyslautakunta ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunta. Kyseisillä jaostoilla ja lautakunnilla on oikeus tehdä tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja toimielinten väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Investointiosassa ydinkaupungin ja taseyksikön investointimenot ja -tulot ovat valtuustoon nähden sitovia hanketasolla. Hankkeet voivat olla yksilöityjä tai suurempia kokonaisuuksia. Kaupunginhallituksella ja lautakunnilla on oikeus tehdä omien investointihankkeidensa välisiä määrärahasiirtoja. Määrärahaa ei kuitenkaan voi siirtää sellaiselle hankkeelle tai kohteelle, johon talousarviovuodelle ei ole varattu määrärahaa. Kaikki talousarvion investointihankkeet, joiden kustannusarviot tai lopullisiksi kokonaiskustannuksiksi tarkoitetut rahoitusvaraukset nousevat enemmän kuin alle 2,5 milj. euron hankkeissa 20 % ja muissa 0,5 milj. euroa, on käsiteltävä uudelleen kaupunginhallituksessa.

Sitovuustason puitteissa tehdyt talousarviomuutokset tuodaan valtuustolle tiedoksi. Tekniset talousarviomuutokset voidaan toteuttaa kaupunkiympäristön sisällä lautakunnan päätöksellä. Kaikki talousarviomuutokset on käsiteltävä talousarviovuoden aikana.

Talousarviossa on varattava toteutettavia investointeja varten määräraha. Investointihankkeisiin saatava valtionosuus tai muu ulkopuolinen rahoitusosuus tulee huomioida hankkeen tuloarviona. Mikäli talousarviossa ei ole määrärahaa, tulee tehdä talousarviomuutos ennen investoinnin toteuttamis- tai rakentamispäätöstä. Omaisuuden myynnistä budjetoidaan tuloksi kohteen tasearvo.

Kaupunginvaltuusto antaa talousarviossa valtuutuksen jatkaa jo aloitetut, mutta useammalle vuodelle jakautuvat, keskenäiset investointihankkeet vuodelle 2026 varatun kohdekohtaisen määrärahan puitteissa tai sisältyen nk. hankkeiden päättämiseen varattuun määrärahaan.

Käyttötalous	Sitovuus
Kaupunkirakennelautakunta	Toimintakate

Investoinnit	Sitovuus
Maa- ja vesialueet	Tulot
Maa- ja vesialueet	Menot
Elinkeinoalueet	Tulot
Elinkeinoalueet	Menot
Uudet alueet	Tulot
Uudet alueet	Menot
Uudet väyläinvestoinnit	Tulot
Uudet väyläinvestoinnit	Menot
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	Tulot
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	Menot
Yleisten alueiden saneeraus	Tulot
Yleisten alueiden saneeraus	Menot
Liikuntapaikat	Tulot
Liikuntapaikat	Menot
Muu yhdyskuntarakentaminen	Tulot
Muu yhdyskuntarakentaminen	Menot
Koneet ja kalusto	Menot

Kaupunkirakennelautakuntaan nähden sitovuus

Käyttötalous	Sitovuus
Kaupunkisuunnittelu	Toimintakate
Kaupunkitekniikka	Toimintakate
Maaomaisuuden hallinta	Toimintakate
Ympäristö- ja rakennusvalvonta	Toimintakate

Investoinnit	Sitovuus
Maa- ja vesialueet	Tulot
Maa- ja vesialueet	Menot
Elinkeinoalueet	Tulot
Elinkeinoalueet	Menot
Uudet alueet	Tulot
Uudet alueet	Menot
Uudet väyläinvestoinnit	Tulot
Uudet väyläinvestoinnit	Menot
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	Tulot
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	Menot
Yleisten alueiden saneeraus	Tulot
Yleisten alueiden saneeraus	Menot
Liikuntapaikat	Tulot
Liikuntapaikat	Menot
Muu yhdyskuntarakentaminen	Tulot
Muu yhdyskuntarakentaminen	Menot
Koneet ja kalusto	Menot

Investoinnit

Investoinnit 1 000 €		TA+M 2025	TA 2026	Perustelut
Maa- ja vesialueet	Tulot, myynnit	500	500	Maanhankintaa jatketaan kaupungin tulevilla kasvualueilla. Lisäksi maata hankitaan yksittäisinä alueina täydennysrakentamisen turvaamiseksi asumista ja elinkeinotoimintaa varten.
	Menot	-3 000	-3 000	
	Netto	-2 500	-2 500	
Koneet ja kalusto				Tietokone- ja viestintälaitteet sekä muut koneet ja kalusto.
Kaupunkirakennelau- takunta	Menot	-55	-85	

Investoinnit 1 000 €		TA+M 2025	TA 2026	KS 2026	Perustelut
Yhdyskuntarakentaminen	Tulot, rahoitusosuudet	1 200	1 290	1 290	
	Menot	-30 630	-30 990	-30 990	
	Netto	-29 430	-29 700	-29 700	
Elinkeinoalueet	Tulot, rahoitusosuudet	500			
	Menot	-5 720	-3 500	-3 500	
	Netto	-5 220	-3 500	-3 500	
- josta kohdentamattomat elinkeinoalueet	Menot		-2 000	-2 000	Varataan mahdollisuus tehdä nopeaa valmistelua elinkeinoelämän tarpeisiin. Alueen kehittäminen jatkuu Tahkon torin rakentamisena. Katuja peruskorjaus. Kohteen rakentamisella saadaan otettua yritystontit käyttöön.
- josta Nilsin-Tahkon matkailuympäristön kehittäminen	Menot	-2 000	-500	-500	
- josta Matkukseentie / Hakekatu	Menot		-1 000	-1 000	
Uudet alueet	Tulot, rahoitusosuudet	500	600	600	
	Menot	-10 440	-8 480	-8 480	
	Netto	-9 940	-7 880	-7 880	
- josta Mölymäen alue	Menot	-2 660	-500	-300	Sisältää infrarakentamisen viimeistelyä mahdollistetaan seuraavia asuntorakentamisen vaiheita. Rakentamisen arvioidaan olevan käynnissä ensi vuosikymmenelle. Asukkaita yhteensä Haapaniemen alueella noin 5000 vuonna 2035. Viimeiset kunnallistekniset työt alueella, jolloin loput Hiltulanlahden omakotitontit valmistuvat. Myöhemmin toteutetaan yleisiä alueita sekä viimeistelytyötä alueen rakentamisen tahdissa. Asukasmäärä nousee noin 2800 asukkaaseen vuonna 2035. Savilahden alueella jatketaan Neulaniementien rakentamista Microkadusta Savilahdentielle. Tämä on tarpeen niin jo rakenteilla olevan Vanhan Varikon kuin myös tulevien Marikonrannan ja Savisaaren alueiden kulkuyhteyksille. Asuinrakennusten lisäksi alueelle on rakentumassa mm. uusi poliisipalveluiden rakennus. Vanhan varikon alueelle on suunnitteilla kulkuväylä ja hissi Luolalle siirtymistä varten. Hankkeen odotetaan saavan EAKR- avustuspäätöstä. Savilahden rakentaminen jatkuu tulevat 20 vuotta. Asemakaavan muutoksen ehdotusaineisto valmistuu loppuvuonna 2025. Asemakaavan muutoksia valmistelussa, vireilletulo 11/2024 ja loppuvuodesta 2025.
- josta Kinnulanmäen alue	Menot	-2 000	-2 250	-2 250	
- josta Savilahden alue	Menot	-4 100	-3 350	-3 400	
- josta Itkonniemen alue	Menot	-300	-300	-300	
- josta Neulamäen alue	Menot		-100	-100	
Uudet väyläinvestoinnit	Tulot, rahoitusosuudet				
	Menot	-100	-600	-600	
	Netto	-100	-600	-600	
- josta Puijonkatu, ramppi moottoritiltä	Menot	-50	-200	-200	MAL-kohde Sisältää ramppien rakentamisen. MAL-kohde Väylä logistiikka-alueelle. MAL-kohde.
- josta Sisustajantien ja Kellolahdentien järjestelyt	Menot	-50	-200	-200	
- josta Hiltulanlahden eritasoliittymän kehittäminen, Lapinmäentie	Menot		-200	-200	

Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	Tulot, rahoitusosuudet			
	Menot	-8 880	-10 410	-10 410
	Netto	-8 880	-10 410	-10 410

-josta Karjalankadun sillat moottoritien ja Puijonlaaksontien yli	Menot	-50	-200	-200
-josta Leväsentie saneeraus välillä Särkiniementie - Rauhalahdentie	Menot		-3 750	-3 950
-josta Hulkontien liikenneturvallisuusparannukset	Menot		-50	-50
-josta Vehmersalmenkatu, Linnatie	Menot		-1 500	-900

Yleisten alueiden saneeraus	Tulot, rahoitusosuudet	100		
	Menot	-2 170	-1 780	-1 780
	Netto	-2 070	-1 780	-1 780

Liikuntapaikat	Tulot, rahoitusosuudet		390	390
	Menot	-2 000	-4 900	-4 900
	Netto	-2 000	-4 510	-4 510

-josta Puijon alue	Menot	-1 350	-3 500	-3 650
-josta Väinölänniemen stadion peruskorjaus + urheilukenttä	Menot		-100	-100
-josta Hiltulanlahden alue	Menot	-200	-500	-400
-josta Mölymäen alue	Menot			
-josta Rauhalahden nurmikenttä tekonurmeksi	Menot			

Muut	Tulot, rahoitusosuudet	100	300	300
	Menot	-1 320	-1 320	-1 320
	Netto	-1 220	-1 020	-1 020

Toinen laaja noin 50 vuotiaiden siltien saneeraus moottoritien yli. Keskeinen katusaneeraushanke yhteistyössä Kuopion Energian ja Kuopion Veden kanssa. Yleissuunnitelma välillä Viitostie-Pirtintie hyväksytty kaupunkirakennelautakunnassa 17.9.2025 § 175 Mahdollinen MAL-kohde. Yhteistyössä Kuopion Veden ja ELY-keskuksen kanssa.

Sisältää mm. korttelileikkipaikkojen ja leikkipuistojen peruskorjauksia eri puolilla kaupunkia.

Vesijohtolinjan rakentaminen välillä Niuvan uimaranta- Puijon urheilualue. Jatkossa järvivesilinjaa käytetään lumetukseen juomavesilinjan sijasta. Samaan rakennuskokonaisuuteen kuuluu Rypysuontien alittava reittisilta. Lisäksi saneerataan K120-mäen alastulorinne ja maisemoidaan alue K90-mäen purkamisen jälkeen. Toteutetaan saapumisaukio urheilulaaksoon tekonurmikentän eteläpuolelle. Talonrakennuksen investointiohjelma sisältää varauksen katsomorakenteisiin ja tarvittaviin muihin rakennuksiin. Vuoden 2026 investoinnit kohdistuvat Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskuksen jatkorakentamiseen ja practical-rataan.

Merkittävien investointien seurantatekstit

Maa- ja vesialueiden hankinnat

Maanhankintaa jatketaan kaupungin tulevilla kasvualueilla. Lisäksi maata hankitaan yksittäisinä alueina täydennysrakentamisen turvaamiseksi asumista ja elinkeinotoimintaa varten.

Yhdyskuntarakentaminen

Elinkeinoalueet

Pitkälähti: Matkusentien ja Hakekadun peruskorjaus. Kohteen rakentamisella saadaan otettua yritystontit käyttöön.

Muut kohteet: Kylmämäen ja Matkusen alueille esirakennetaan yritystontteja.

Nilsinä: Tahkon keskustan rakentaminen jatkuu.

Uudet alueet

Savilahti: Savilahden alueella jatkuu Neulaniementien rakentaminen välillä Mikrokatu- Savilahdentie. Sarastuskaaren alueen viimeistely ja vihertyöt jatkuvat. Vanhan varikon alueelle on suunnitteilla kulkuväylä ja hissi Luolalle siirtymistä varten. Hanke odottaa EAKR- avustuspäätöstä.

Keskusta: Torilla varaudutaan toteuttamaan uusi torilava.

Haapaniemi: Mölymäen alueella jatkuu viimeistely- ja vihertyöt Amiskanrinteen ja Auliksenaukion alueella. Lisäksi peruskorjataan Saastamoisenpuisto.

Pirtti: Ylä-Pirtin korttelileikkipaikan peruskorjaus.

Hiltulanlahti: Hiltulanlahden Kinnulanmäen alueen rakentaminen jatkuu. Lisäksi toteutetaan Matkusrinteen korttelileikkipaikka.

Uudet väyläinvestoinnit

Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus

Siikalahti: Saaristokadulla kauppakeskukseen ympäristöön liittyvät viimeistely- ja vihertyöt jatkuvat.

Levänen: Leväsentien saneeraus välillä Särkiniementie- Rauhalahdentie yhteistyössä Kuopion Energian ja Kuopion Veden kanssa.

Litmanen: Aukeansuon jalkakäytävällä ja pyörätiellä uusitaan puurakenteinen silta pehmeikköalueen ylitse.

Vehmersalmi: Vehmersalmenkadun ja Linnatien peruskorjaus yhdessä Kuopion Veden ja ELY-keskuksen kanssa.

Nilsinä: Rakennetaan toinen osuus Koulupolusta, sekä uusitaan Kalevantien silta. Nilsinän keskustassa saneerataan ulkovaloverkkoa.

Yleisten alueiden saneeraus

Juankoski: Mäntytien leikkipuiston peruskorjaus.

Liikuntapaikat

Puijo: Vesijohtolinjan rakentaminen välillä Niuvan uimaranta- Puijon urheilualue. Jatkossa järvivesilinjaa käytetään lumetukseen juomavesilinjan sijasta. Samaan rakennuskokonaisuuteen kuuluu Rypysuontien alittava reittisilta.

Neulamäki: Neulamäenkierto, ulkoilureitin valaistus.

Hiltulanlahti: Heinjoen alueelle rakennetaan toiminnallisen ammunnan rata.

VUOSIEN 2026-2029 INVESTOINTIOHJELMA

TA-kirja Valtuuston määrittämä sitovuustaso	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2026				2027				2028				2029			
			Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat
		170 Sorsasalo																
Elinkeinoalueet	170	Sorsasalonsalontie												1 000				
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	170	Vieranniementie, Taverantatie - Selluntie					100						50			1 000	300	
		111 Puijonlaakso -Taivaanpankko																
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	111	Suksitie-Hiihtäjätien liittymä																
Uudet alueet	111	Puijonlaakson keskusta, asuntorakentamisen aloitusvuosi 2030										200	100					
Yleisten alueiden saneeraus	111	Suunnistajanpuiston leikkipaikka peruskorjaus			40				200									
Yleisten alueiden saneeraus	111	Hiihtopuiston leikkipaikan peruskunnostus																
		131 Savilahti																
Uudet alueet	131	Savilahti, Sarastuskaaren alue	300															
Uudet alueet	131	Niiralankatu ja rata-alikulku																
Uudet alueet	131	Viinaniemi																
Liikuntapaikat	131	Latureitin siirto, pelastuslaitos-Viinaniemi												700				
Uudet alueet	131	Yliopistonranta, Yliopistonrinne	200															
Uudet alueet	131	Neulanientie	1 700															
Uudet alueet	131	Vanhana Varikon alue/Lohkare, sis. Hyllykallionpuisto, kulkusillat/hissi			1 200				750									
Uudet alueet	131	Marikonranta, asuntorakentamisen aloitusvuosi 2030										200	100			2 000	500	
Uudet alueet	131	Savisaari, sillat ja alueen rakentaminen														1 000		
		115 Julkula																
Yleisten alueiden saneeraus	115	Ahopuron korttelileikkipaikka											220					
Liikuntapaikat	115	Pölkkypuron laiturilla uusiminen								60								
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	115	Puijonsarventien liikenneturvallisuusparantamiset										100				500		
Uudet alueet	115	Puijonsarven asemakaava-alue, aloitusvuosi auki														1 000		
		116 Niuvu - Länsi-Puijo - Rypysuo																
Yleisten alueiden saneeraus	116	Lillunkapuiston leikkipaikka			40				250									
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	116	Rypysuontien alikulukäytävän uusiminen										300						
		113 Puijonsarvi (Päiväranta)																
Yleisten alueiden saneeraus	113	Päivärannan satama, aallonmurtajalaiturin uusinta																
Katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus	113	Pikkukaari, Lakeissuontie																
		114 Puijo																
Liikuntapaikat	114	Puijon urheilulaakso, yleissuunnitelman mukainen toteuttaminen, korjaus- ja muutostyöt > täsmennysten jälkeen jatkoa toteutussuunnittelu				150			500				500					
Liikuntapaikat	114	Puijon saapumisasiintie			500													
Liikuntapaikat	114	Nuorisopuisto / lähiliikunta-alue							50				1 000					
Liikuntapaikat	114	Puijon keskialueen tekonurmikentät							50				1 000				1 000	
Liikuntapaikat	114	Puijon mäet / K 120 alastulorinteiden saneeraus			600													
Liikuntapaikat	114	Puijon mäet / K 90 puron jälkeinen maisemointi			500													
Liikuntapaikat	114	Puijon reitistöjen kehittäminen / yhteydet Neulaniemeen																

TA-kirja Valtuuston määrittelemä sitovuustaso	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2026				2027				2028				2029			
			Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat
Liikuntapaikat	114	Vesijohto lumentusta varten Niuvu-Puijo sis. Reitin				1 300												
Liikuntapaikat	114	Rypysuontien alittava reittisilta				600												
121 Itkonniemi - Männistö - Linnanpelto																		
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	121	Honkaharjunkatu saneeraus													200	50		
Uudet alueet	121	Männistönpuisto/ Kullervonpuisto			50				450									
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	121	Melankatu																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	121	Kullervonkadun ylikulkusilta, saneeraus													1 500			
Uudet alueet	121	Tavaratapihan alitustyöt														1 200		
Uudet alueet	121	Itkonniemen alueen rakentaminen, asuntorakentamisen aloitusvuosi 2028	150	50	100		1 000	500	500		2 000				1 000			
Uudet alueet	121	Vanha Aseman alueen rakentaminen, asuntorakentamisen aloitusvuosi 2030					50				150	50	50		1 000	500	500	
Uudet alueet	121	Sokeain koulun ympäristö																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	121	Pappilantien liikenneturvallisuus									100							
Uudet alueet	121	Itkonniemen vesistötäyttö	150															
122 Saarijärvi - Rahusenkangas																		
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	122	Kellolahdentien ylikulkusilta (rata)													900			
Yleisten alueiden saneeraus	122	Tiiohtarenpuiston leikkipaikka (Saarijärvi A-alue)											200					
Yleisten alueiden saneeraus	122	Rahusenpuiston leikkipaikka											40					
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	122	Suurahon silta	100				500											
Uudet väyläinvestoinnit	114	Sisustajantien ja Kellolahdentien järjestelyt (sis. Rampit)	200				100				2 500							
123 Kettulanlahti																		
Liikuntapaikat	123	Kettulanlahden liikuntakenttä tekonurmeksi												100				100
Yleisten alueiden saneeraus	123	Kettulanlahden koulu/lähiliikuntapaikka (Kouluhankkeessa ?)							50				650					
124 Kelloniemi - Likolahti																		
Uudet alueet	124	Kelloniemen alueen rakentaminen, asuntorakentamisen aloitusvuosi 2029					200	50	50		2 000	500			2 000			
Yleisten alueiden saneeraus	124	Märssypuiston leikkipaikan peruskorjaus																
101 Keskusta																		
Uudet alueet	101	Aallonmurtajankatu																
Uudet alueet	101	Aallonmurtajankadun laituria ja P-alue																
Uudet alueet	101	Pohjolankadun jk+pp-tie, silta Maaherrankadun yli									100				2 000			
Uudet alueet	101	Maljapuron tulvapumppaamo						50				500						
Yleisten alueiden saneeraus	101	Satamatorin leikkipaikka							40				350					
Uudet väyläinvestoinnit	101	Puijonkatu, ramppi moottoritiltä	200				100				2 500							
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	101	Puijonkatu väli Asemakatu- Tulliportinkatu					1 700	400										
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	101	Hapelähteenkatu Minnan Canthin puiston kohdalla					200	300										
Uudet alueet	101	Kuopio 250 v-rakenteet, torilava			850													
Uudet alueet	101	Kuopio 250 v-rakenteet, torin korjaukset																
Uudet alueet	101	Kuopio 250 v-rakenteet, Valkeisen suihkulähde																
Uudet alueet	101	Kuopionlahden alue																

TA-kirja Valtuuston määrittelemä sitovuustaso	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2026				2027				2028				2029			
			Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	101	Puijonkadun silta moottoritien yli / siltasaneeraus																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	101	Karjalankadun sillat moottoritien ja Puijonlaaksontien yli / siltasaneeraus	200				2 000				1 600							
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	101	Puijonkatu, ratasilta - Asemakatu																
Liikuntapaikat	101	Väinölänniemien stadion peruskorjaus + urheilukenttä				100				200				2 000				2 000
Yleisten alueiden saneeraus	101	Väinölänniemien alueen istutukset			50													
Yleisten alueiden saneeraus	101	Piispanpuiston istutukset			150													
Uudet alueet	101	Opistotie ja -kuja					200											
	102	Niirala																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	102	Kaikkukatu, hulevesi vaihe 2																
Yleisten alueiden saneeraus	102	Huuhannuiston leikkipaikka							40				350					
	103	Haapaniemi																
Uudet alueet	103	Mölymäki, 1. vaihe, sisältäen Mölymäen liikuntapuiston																
Uudet alueet	103	Mölymäki, 2. ja 3. vaihe	200		100		1 000	200										
Uudet alueet + Liikuntapaikat	103	Mölymäen alueen viimeistelytyöt (stadionin rakentamisen jälkeen)								600								
Uudet alueet	103	Maria Jotunin puisto, koirapuisto																
Yleisten alueiden saneeraus	103	Saastamaisenpuisto, korttelileikkipaikka peruskorjaus			350													
	104	Rönö ja lähisaaret																
Yleisten alueiden saneeraus	104	Rönönpuisto, korttelileikkipaikka peruskorjaus																
	105	Siikalampi																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	105	Saaristokatu ja Tehdaskatu, kauppakeskukseen liittyvät alueet	1 000															
Uudet alueet	105	Tasovarastonkatu													500			
	105	Rahtisataman laajennus / saneeraus																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	105	Huuhannuiston alikulkukäytävän saneeraus/uusinta									50				500			
Elinkeinoalueet	105	Tehdaskatu ja Teollisuuskatu, oikaisu					600	100			500	100						
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	105	Siikalahden eritasoliittymän kaistamuutokset									200							
	135	Neulamäki																
Liikuntapaikat	135	Neulamäen kierto, ulkoilureitin valaistus				500												
Uudet alueet	135	Neularinne ja Neulamäen täydennysrakentamiskohteet (ap-kohteet), rakentamisen aloitusvuosi 2028	100				1 500	500	300									
	142	Särkiniemi-Särkilampi																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	142	Sammallahdentie																
Uudet alueet	142	Särkiniementie - Lohkaretie hulevesilinja									100	100			200	800		
	249	Levänen																
Liikuntapaikat	249	Rauhalahden nurmikenttä tekonurmeksi, Katiskaniementie												100	650			1 300
Uudet alueet	249	Kivilammen alue					400		200									
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	249	Rauhalahdentien sillat (3 siltää)									500							

TA-kirja Valtuuston määrittelemä sitovuustaso	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2026				2027				2028				2029			
			Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus + Yleisten alueiden saneeraus	249	Leväsenlammen sillat (2 siltaa) ja Leväsentien jk																
			100		200													
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	249	Leväsen risteysillan saneeraus (moottoritien yli)																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	249	Leväsentie saneeraus välillä Särkiniementie - Rauhalahdentie	3 400	550			3 000	500			2 000	500						
Yleisten alueiden saneeraus	249	Pärsköpuiston leikkipaikka							40				200					
		242 Jynkkä																
Yleisten alueiden saneeraus	242	Katras, leikkipaikan peruskorjaus			100													
Yleisten alueiden saneeraus	242	Siivikko, korttelileikkipaikka peruskorjaus							200									
Yleisten alueiden saneeraus	242	Jynkänlahden laiturin uusiminen			80													
		253 Litmanen																
Yleisten alueiden saneeraus	253	Litmasenlammen puistot, leikki-, oleskelu- ja puistokäytäväverkoston sekä vesialueiden peruskunnostuksen aloitus			200													
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	253	Pyörönkaari, pienet turvallisuustoimenpiteet	200															
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	253	Aukeasuon jk+pptie	350															
Yleisten alueiden saneeraus	253	Petosmäen leikkipaikka											40					
Yleisten alueiden saneeraus	253	Pikonlahden leikkipaikka											40					
		254 Pirtti																
Yleisten alueiden saneeraus	254	Savolanniemen leikkipaikka											40					
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	254	Hulkontien liikenneturvallisuusparannukset	50				100				3 200							
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	254	Pirtinpääkatu-Pirtinkaari-liittymäalue, kiertoliittymä	60				800											
Yleisten alueiden saneeraus	254	Pirtin satama, aallonmurtajalaiturin uusinta																
Uudet alueet	254	Pirtin satama, uusi laiturit ja Taimenkadun venepaikat			120													
Uudet alueet	254	Ylä-Pirtti, korttelileikkipaikka pk.			240													
		255 Lehtoniemi-Keilankanta																
Uudet alueet	255	Portaat Kanavaharjunkadulta, Saaristokadulle													200			
Uudet alueet	255	Lehtoniemen alueen viimeistelytyöt	200															
Uudet alueet	255	Lehtoniemen viheralueiden ja käytäväverkoston rakentaminen					200		250									
		256 Rautaniemi																
Yleisten alueiden saneeraus	256	Tervaniitynpuisto, Peikkometsän lähiliikuntapaikka							50				500					
		252 Pitkälähti																
Elinkeinoalueet	252	Logistiikka-alue (tarve-/VE-tarkastelut, vanha tai uusi sijainti)																
Elinkeinoalueet	252	Hiltulanlahden rampin alue (logistiikkayritykset)																
Elinkeinoalueet	252	Elinkeinoalueiden viimeistelytyöt, Pieni Neulamäki I ja Kylmämäki																
Elinkeinoalueet	252	Pieni Neulamäki II																
Elinkeinoalueet	252	Rasimäki					300	50			200		50					
Elinkeinoalueet	252	Matkustentit / Hakekatu	1 000															
Elinkeinoalueet	252	Kylmämäen alueen yritystontit, esirakentaminen																

TA-kirja Valtuuston määrittelemä sitovuustaso	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2026				2027				2028				2029			
			Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat
	257	Kiviharju																
Elinkeinoalueet	257	Kiviharjun alueen siirto																
	259	Hiltulanlahti																
Uudet alueet	259	Matkusrinteen korttelileikkipaikka (Ainola)			350													
Liikuntapaikat	259	Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskus jatkorakentaminen				100				200				200				
Liikuntapaikat	259	Heinjoki, practical rata				300												
Uudet alueet + Liikuntapaikat	259	Hiltulanlahti, Kinnulanmäki	1 850		400		500		250	1 000								
Uudet alueet	259	Vanuvuori, suunnittelu ja sillat, asuntorakentamisen aloitusvuosi 2034																
Elinkeinoalueet	259	Ratarinteenkadun yritystontit, esirakentaminen																
Elinkeinoalueet	259	Itä-Matkuksen yritystontit, esirakentaminen																
Uudet väyläinvestoinnit	259	Hiltulanlahden eritasoliittymän kehittäminen, Lapinmäentie (logistiikka- alueet)	200				200				1 500							
	II	MAASEUTUALUEET																
Uudet väyläinvestoinnit	467	Kaislastenlahden jk+pp-tie									500							
	388	MELALAHTI																
Yleisten alueiden saneeraus	388	Vaarunkentän leikkipaikka											50					
	466	KURKIMAKI																
Liikuntapaikat	466	Kaukaloalueen saneeraus																
	501	VEHMERSALMI																
Yleisten alueiden saneeraus	501	Satamapuiston leikkipaikka			50													
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	501	Vehmersalmenkatu, Linnatie	400	500														
Yleisten alueiden saneeraus	501	Syvähiekan leikkipuiston peruskorjaus			70													
	701	NILSIÄ - KESKEINEN																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	701	Kalevantien sillan uusiminen	300															
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	701	Nilsian ulkovalaistuksen saneeraus	400				400											
Yleisten alueiden saneeraus	701	Salmintien leikkipaikan peruskorjaus			50													
Yleisten alueiden saneeraus	701	Rantapuiston leikkipaikan peruskorjaus																
Yleisten alueiden saneeraus	701	Pieksän padon purku			50				50									
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	701	Koulupolku	250	100														
Elinkeinoalueet	701	Nilsian-Tahkon matkailuympäristön kehittämisinvestoinnit	500				1 500				1 000							
	601	KARTTULA																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	601	Pörönsolantien valaistus													50			
	602	MAANINKA																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus + Yleisten alueiden saneeraus	602	Maaningan ulkovalaistuksen saneeraus											50					
Yleisten alueiden saneeraus	602	Korkeakosken portaiden saneeraus																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	602	Maaningan keskustan liikenneturvallisuushankkeet													500			

TA-kirja Valtuuston määrittelemä sitovuustaso	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2026				2027				2028				2029			
			Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat
	704	JUANKOSKI																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	704	Poikkitie, Puutarhatie, Tehtaankirkontien peruskorjaus																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	704	Viemannintie, Irvinlammentie					50				500							
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	704	Juankoskientien liikenneturvallisuustoimenpiteet					200											
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus	704	Uudenkyläntie					50				1 000							
Yleisten alueiden saneeraus	704	Tehtaankirkontien (ent. Mäntytie) leikkipuiston peruskorjaus							300									
	III	MUUT KOHTEET																
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus		Liikennevalo-ohjauksen kehittäminen, sisältäen liikennelaskentalaiteet	200				200				200							
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus + Liikuntapaikat		Ulkovaistuksen uusiminen ja ohjausjärjestelmä	700			100	700			100	700			100				
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus		Joukkoliikenteen runkolinjastotyöt	400															
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus		Joukkoliikenteen järjestelyt	150				150				150							
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus		Liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen	200				200				200							
Muut		Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen	200				200				200							
Muut		Uudet liikenteenohjauslaitteet	200				200				200							
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus		Ajoneuvo- ja väyläkaiteiden uusiminen	100				100				100							
Muut		Asiantuntijapalvelut	100	40			100	40			100	40						
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus		Varaus pienkohteisiin	50				50				50							
Muut		Maaperätutkimukset	100				100				100							
Uudet alueet		Katuviheralueiden viimeistely	150				150				150							
Muut		Kt-suunnittelu	320				320				320							
Muut + Liikuntapaikat		Viher- ja yleisten alueiden suunnittelu	50		150	50	50		150	50	50		150	50				
Elinkeinoalueet		Elinkeinoalueet	2 000				500				500				500			
Muut		Puistojen ja yleisten alueiden yleiset korjaus- ja muutostyöt			60				60				60					
Uudet alueet		Viheralueiden kehittämishankkeet yms.			20				20				20					
Liikuntapaikat		Reitistöjen peruskunnostus/turvallisuus				50				50				50				
Muut		Moottorikelkkareitistöt			100				100				100					
Liikuntapaikat		Liikuntapaikkojen peruskunnostukset/turvallisuus				50				50				50				
Yleisten alueiden saneeraus		Soutu- ja puistovenepaikat			30				30				30					
Yleisten alueiden saneeraus		Uimarantojen peruskunnostus/ turvallisuus			30				30				30					
Yleisten alueiden saneeraus		Pienvenelaitureiden peruskunnostus/ turvallisuus			50				50				50					
Yleisten alueiden saneeraus		Leikkikenttien peruskunnostus/ turvallisuus			100				100				100					
Yleisten alueiden saneeraus		Luontopolut, laavut, pitkospuut, näkötornit yms kohteet			100				100				100					
Yleisten alueiden saneeraus		Skeittipaikkojen perus- ja turvallisuuskunnostukset/nuorisopalvelut			20				20				20					
Yleisten alueiden saneeraus		Julkisen taiteen perus- ja turvallisuuskunnostukset			20				20				20					

TA-kirja Valtuuston määrittelemä sitovuustaso	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2026				2027				2028				2029			
			Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat	Katu	Hulevesi	Yl. alueet	Liikunta- paikat
PIENKOhteET																		
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus + Liikuntapaikat		Siltöjen korjaukset	250				250				250				250			
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus + Liikuntapaikat		Hulevesiliittymät ja tulvakohteet		300				300				300						
Katu- ja tieverkon sekä siltöjen saneeraus + Liikuntapaikat		Routakorjaukset	100				100				100							
Yhteensä			19 030	1 540	5 520	4 900	20 320	2 990	4 650	2 910	27 420	2 290	3 510	5 850	19 450	3 350	1 500	4 400
Josta Satamat																		
Yhteensä vuositasolla			30 990				30 870				39 070				28 700			
RAHOITUSOSUUDET																		
Uudet alueet		Vanha Varikko, kulkuyhteydet ja hissi	600															
Yleisten alueiden saneeraus		Nilsin rantapuisto																
Liikuntapaikat		Practical-rata				300												
Liikuntapaikat		Puijon mäet				90												
Muut		Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen (Traficom)	300															
Uudet alueet		Infra-avustus (ARA)																
Elinkeinoalueet		Tahkon keskustan infra																
		Muut tulot																
RAHOITUSOSUUDET Yhteensä			900	0	0	390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO			18 130	1 540	5 520	4 510	20 320	2 990	4 650	2 910	27 420	2 290	3 510	5 850	19 450	3 350	1 500	4 400
Yhteensä vuositasolla netto			29 700				30 870				39 070				28 700			

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	KS	Toteuma	Muutos	TA	Eläköity-
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	2025	2025	2026	2026	misarvio
	htv	htv	htv	htv	2026
					lkm
Kaupunkisuunnittelu	42,0	40,1		42,0	0
Kaupunkitekniikka	60,0	60,6	1	61,0	2
Maaomaisuuden hallinta	32,0	30,3		32,0	0
Ympäristö- ja rakennusvalvonta	53,5	49,5		53,5	0
Kaupunkirakenteen yhteiset	34,0	19,2	-27	7,0	0
Yhteensä	221,5	199,7	-26,0	195,5	2

Eläköitymisarvio on tehty 65,3 vuotta täyttävien perusteella. Lukuihin ei sisälly keskitetystä määrärahasta työllistämismis-
varoin ja oppisopimuksella palkattu henkilöstö ja kesätyöntekijät. Lisäksi lukuihin ei sisälly sivutoiminen henkilöstö.

VASTUUALUETASOINEN SELOSTUS TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA TAPAHTUVISTA MUU- TOKSISTA, JOILLA ON VAIKUTUSTA HENKILÖSTÖMÄÄRÄÄN (LAKISÄÄTEISET MUUTOKSET ERITELTYNÄ):

Kaupunkisuunnittelu:

Kaupunkitekniikka: Yhden henkilön sisäinen siirtyminen johdon tukipalveluista

Maaomaisuuden hallinta: Maaomaisuudesta on siirtynyt resurssi hanketoimintaan, yksi tehtävä on ollut täyttämättä
vaikean työvoiman saatavuuden vuoksi. Tehtävä täytetään vuonna 2026.

Ympäristö- ja rakennusvalvonta: Vuoden 2027 kasvu seurausta jäteyhtiöiden fuusiosta, mikä tarkoittaa myös jäte-
huollon viranomaispalvelujen henkilöstön fuusiota. Kustannusvaikutus on neutraali, koska kustannukset katetaan jä-
temaksuilla.

Kaupunkirakenteen yhteiset / Strategiset kaupunkikehityshankkeet: Hallinnon henkilöstöä siirtyy hallintopalvelui-
hin, markkinointiin, henkilöstöpalveluun ja kunnossapitoon. Hanketoiminnan henkilömäärä kasvaa sisäisillä siirroilla ja
yhdellä projektihenkilöllä.